

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR
INŠPEKTORAT RS ZA PROMET, ENERGETIKO IN PROSTOR

LETNO POROČILO O DELU INŠPEKTORATA ZA PROMET, ENERGETIKO IN PROSTOR ZA LETO 2012

marec, 2013

KAZALO

1	UVOD	1
2	ORGANIZACIJA IN KADRI	1
2.1	ORGANIZIRANOST	1
2.2	SISTEMIZACIJA DELOVNIH MEST	2
2.3	FINANČNO POROČILO	3
3	POROČILO INŠPEKCIJ	4
3.1	INŠPEKCIJA ZA CESTNI PROMET	4
3.1.1	Pristojnost in zakonodaja	4
3.1.2	Inšpekcijski nadzor	5
3.1.3	Prekrškovni postopek	7
3.2	INŠPEKCIJA ZA CESTE, ŽELEZNIŠKI PROMET, ŽIČNIŠKE NAPRAVE IN SMUČIŠČA	9
3.2.1	PODROČJE CEST	9
3.2.1.1	Pristojnost in zakonodaja	9
3.2.1.2	Inšpekcijski nadzor	10
3.2.1.3	Prekrškovni postopek	12
3.2.2	PODROČJE ŽELEZNIŠKEGA PROMETA	12
3.2.2.1	Pristojnost in zakonodaja	12
3.2.2.2	Inšpekcijski nadzor	13
3.2.2.3	Prekrškovni postopek	14
3.2.3	PODROČJE ŽIČNIŠKIH NAPRAVE IN SMUČIŠČ	14
3.2.3.1	Pristojnost in zakonodaja	14
3.2.3.2	Inšpekcijski nadzor	15
3.2.3.3	Prekrškovni postopek	16
3.3	INŠPEKCIJA ZA ENERGETIKO IN RUDARSTVO	17
3.3.1	PODROČJE STROJNE ENERGETIKE	17
3.3.1.1	Pristojnost in zakonodaja	17
3.3.1.2	Inšpekcijski nadzor	17
3.3.1.3	Prekrškovni postopek	21
3.3.2	PODROČJE ELEKTRO ENERGETIKE	22
3.3.2.1	Pristojnost in zakonodaja	22
3.3.2.2	Inšpekcijski nadzor	22
3.3.3	PODROČJE RUDARSTVA	26
3.3.3.1	Pristojnost in zakonodaja	26
3.3.3.2	Inšpekcijski nadzor	27
3.3.3.3	OBSEG OPRAVLJENEGA DELA RUDARSKIH INŠPEKTORJEV LETU 2012	27
3.3.3.4	UGOTOVITVE PRI IZVAJANJU RUDARKEGA INŠPEKCIJSKEGA NADZORA V LETU 2012	28
3.3.3.5	ZAKLJUČNE UGOTOVITVE NADZORA	30
3.3.3.6	Prekrškovni postopek	30
3.4	GRADBENA, GEODETSKA IN STANOVANJSKA INŠPEKCIJA	31
3.4.1	PODROČJE GRADNJE	31
3.4.1.1	Pristojnost in zakonodaja	31
3.4.1.2	Inšpekcijski nadzor	31
3.4.1.3	Prekrškovni postopek	34
3.4.2	PODROČJE GEODETSKE DEJAVNOSTI	35
3.4.2.1	Pristojnost in zakonodaja	35
3.4.2.2	Inšpekcijski nadzor	35
3.4.2.3	Prekrškovni postopek	36
3.4.3	PODROČJE STANOVANJ	37
3.4.3.1	Pristojnost in zakonodaja	37

3.4.3.2	Inšpekcijski nadzor	37
3.4.3.3	Prekrškovni postopek	38
4	DRUGE AKTIVNOSTI	39
4.1	PREDLAGANE SPREMEMBE PREDPISOV	39
4.2	DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZANČAJA	40
4.3	SODELOVANJE Z DRUGIMI ORGANI	41
4.4	MEDNARODNO SODELOVANJE.....	41
5	SKLEPNE UGOTOVITVE	41

1 UVOD

V skladu z reorganizacijo ministrstev in organov v sestavi je bil z Uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o organih v sestavi (uradni list RS, št. 17/2012) kot organ v sestavi Ministrstva za infrastrukturo in prostor ustanovljen Inšpektorat RS za promet, energetiko in prostor. Inšpekcijski organ je ustanovljen za nadzor predpisov na področjih železniškega prometa, cestnega prometa in prometne infrastrukture za vse vrste prometa ter na področju žičniških naprav in varnosti na smučiščih, naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem določb zakona o varnosti cestnega prometa in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, povezanih z delom subjektov, ki usposablajo kandidate za voznike motornih vozil, izvajajo programe za voznike začetnike, izvajajo programe usposabljanja in dodatnega usposabljanja za učitelje vožnje, učitelje predpisov in strokovne vodje avtošol, opravljajo registracijo motornih in priklopnih vozil ter tehnične preglede motornih in priklopnih vozil; naloge inšpekcijskega nadzora nad izvrševanjem predpisov in splošnih aktov glede urejanja prostora in naselij, graditev objektov in izvedbo gradbenih konstrukcij, izpolnjevanje bistvenih zahtev za objekte, stanovanjske zadeve in geodetske dejavnosti; naloge inšpekcijskega nadzora nad izvrševanjem predpisov in splošnih aktov, ki urejajo elektroenergetiko in termoenergetiko, nad premično tlačno opremo in opremo pod tlakom v prometu in uporabi, nad učinkovito rabo energije ter naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem določil zakona, ki ureja rudarstvo, in na njegovi podlagi izdanih predpisov, tehničnih predpisov in predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu ter drugih predpisov pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin ter pri izvajanju drugih rudarskih del. Organ je nastal z združitvijo prostorskega dela nekdanjega Inšpektorata RS za okolje in prostor, Prometnega inšpektorata RS in Inšpektorata RS za energetiko in rudarstvo. Poleg združevanja delovnih področji, je bila izvedena selitev sedeža inšpektorata z naslova Dunajska 47, na novo lokacijo Vožarski pot 12, Ljubljana.

2 ORGANIZACIJA IN KADRI

2.1 ORGANIZIRANOST

Inšpektorat Republike Slovenije za promet, energetiko in prostor (v nadaljevanju Inšpektorat) deluje kot organ v sestavi Ministrstva za infrastrukturo in prostor od 1. aprila 2012. Inšpektorat vodi in predstavlja glavna inšpektorica. Inšpektorat ima sedež v Ljubljani, Vožarski pot 12. Inšpektorji Inšpektorata opravljajo naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem predpisov s področja cestnega in železniškega prometa, prometne infrastrukture ter na področju žičniških naprav in varnosti na smučiščih. Poleg tega inšpektorji izvajajo nadzor na področju usposabljanja kandidatov za voznike motornih vozil in subjekti, ki izvajajo programe za voznike začetnike, dajanje motornih in priklopnih vozil na trg, njihovo registracijo in udeležbo v cestnem prometu, pogoje za opravljanje nalog tehničnih služb, strokovnih in registracijskih organizacij. Pristojnost Inšpektorata obsega tudi naslednja področja: nad izvrševanjem predpisov in splošnih s področja urejanja prostora in naselij, graditev objektov in izvedbo gradbenih konstrukcij, stanovanjske zadeve in geodetske dejavnosti; naloge inšpekcijskega nadzora nad izvrševanjem predpisov in splošnih aktov, ki urejajo elektroenergetiko in termoenergetiko. Rudarski inšpektorji izvajajo nadzor nad spoštovanjem predpisov, ki urejajo rudarsko dejavnost .

Za strokovno, učinkovito, racionalno in usklajeno izvrševanje nalog ter za učinkovit notranji nadzor nad opravljanjem nalog na posameznih ožjih delovnih področjih, so v inšpektoratu organizirane naslednje notranje organizacijske enote:

-
1. Inšpekcija za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča
 2. Inšpekcija za cestni promet
 3. Inšpekcija za energetiko in rudarstvo
 4. Gradbena, geodetska in stanovanjska inšpekcija
 5. Služba za skupne in pravne zadeve.

Znotraj Gradbene, geodetske in stanovanjske inšpekcije so zaradi učinkovitejšega nadzora in lažje organizacije dela ustanovljene naslednje območne enote:

- Območna enota Ljubljana - Kranj, s sedežem v Ljubljani, Vožarski pot 12,
- Območna enota Koper - Nova Gorica, s sedežem v Kopru, Trg Brolo 12,
- Območna enota Maribor - Murska Sobota, s sedežem v Mariboru, Ulica Heroja Tomšiča 2,
- Območna enota Celje - Novo mesto, s sedežem v Novem mestu, Defranceschijeva ulica 1.

V Službi za skupne in pravne zadeve se izvajajo naloge, ki se nanašajo na zagotavljanje pogojev za delo Inšpektorata kot celote, naloge administrativno-tehničnega, kadrovskega in finančnega poslovanja ter naloge pravne pomoči pri vodenju postopkov. Zaradi poenotenega delovanja administracije ter dela na področju upravljanja z dokumenti in dokumentarnim gradivom na nivoju celotnega Inšpektorata, so v Službi za skupne in pravne zadeve sistemizirana vsa delovna mesta, na katerih so določene delovne naloge na administrativno tehničnem področju za celoten Inšpektorat. Aktivnosti kadrovskega poslovanja se prvenstveno izvajajo kot načrtovanje, izbira, razvoj in izobraževanje kadrov, kamor sodi tudi zaposlovanje in napredovanje javnih uslužbencev. Kadrovsko poslovanje zajema tudi sodelovanje pri pripravi delovnopравnih in organizacijskih aktov s kadrovskega področja. Kadrovski del Službe za skupne in pravne zadeve pripravlja tudi analize in strokovne podlage kadrovskih načrtov ter podlage za odločanje o pravicah in obveznostih javnih uslužbencev. Finančno poslovanje zajema predvsem načrtovanje, spremljanje in kontrolo porabe finančnih sredstev Inšpektorata (zbiranje, urejanje in priprava finančne dokumentacije). V okviru finančnega poslovanja se pripravljajo finančni načrti (proračun, načrt nabav in gradenj) in se spremlja njihova realizacija. V finančno poslovanje sodijo tudi druge naloge, pomembne za nemoteno delovanje Inšpektorata, kot je sodelovanje pri postopkih javnih naročil, spremljanje pogodbenih obveznosti ter obdelava finančnih dokumentov. Naloge pravne pomoči in podpore se nanašajo na nudenje pravne pomoči v zvezi z uporabo materialnih ter procesnih predpisov v inšpekcijskih in prekrškovnih postopkih. V okviru pravne podpore se oblikujejo predlogi in rešitve za sistemsko izvrševanje inšpekcijskega nadzora v okviru predpisov, ki jih nadzira Inšpektorat. Prav tako se pripravljajo osnutki internih aktov, izvajajo se postopki javnih naročil vključno s pripravo pogodb, spremlja se nastajajoča zakonodaja ter se aktivno sodeluje pri pripravi zakonskih in podzakonskih predpisov. Naloge, ki se nanašajo na zagotavljanje pogojev za delo Inšpektorata kot celote, so prvenstveno vezane na pridobitev in vzdrževanje poslovnih prostorov in osnovnih sredstev. Poleg tega Splošna služba skrbi za nakup varovalne opreme za inšpektorje ter potrebnih pripomočkov in orodij za izvajanje delovnih nalog. Zaposleni v okviru Splošne službe skrbijo za redno vzdrževanje službenih vozil. Zaposleni v okviru Splošne službe skrbijo za nemoteno delovanje informacijskih sistemov in računalniške opreme.

2.2 SISTEMIZACIJA DELOVNIH MEST

Na dan 31. 12. 2012 je bilo v Inšpektoratu za nedoločen čas zaposlenih 196 javnih uslužbencev. Poleg redno zaposlenih je v letu 2012 v Inšpektoratu, je v okviru Programa javnih del, delo opravljalo 10 udeležencev, ki jim je 31. 12. 2012 potekla pogodba o zaposlitvi za določen čas.

Kadrovska struktura zaposlenih po notranjih organizacijskih enotah na dan 31. 12. 2012:

- v Uradu Inšpektorata so 4 zaposleni (glavna inšpektorica, namestnik glavne inšpektorice, sekretar, tajnica glavnega inšpektorja);
- v Inšpekciji za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča je zaposlenih 15 javnih uslužbencev, od tega 10 inšpektorjev za ceste, 3 inšpektorji za železniški promet in 2 inšpektorja za žičniške naprave in smučišča;
- v Inšpekciji za cestni promet je zaposlenih 22 inšpektorjev za cestni promet;
- v Inšpekciji za energetiko in rudarstvo je zaposlenih 26 javnih uslužbencev, od tega 13 elektro inšpektorjev, 9 strojnih inšpektorjev in 4 rudarski inšpektorji;
- v Gradbeni, geodetski in stanovanjski inšpekciji je zaposlenih 96 javnih uslužbencev, od tega direktorica inšpekcije, 73 gradbenih inšpektorjev, 5 stanovanjskih inšpektorjev, 1 geodetska inšpektorica, 13 nadzornikov, 1 svetovalec, 1 višji svetovalec ter 1 strokovna sodelavka VII/1;
- v Službi za skupne in pravne zadeve je zaposlenih 33 javnih uslužbencev.

V letu 2012 je delovno razmerje prenehalo 11 javnim uslužbencem zaradi starostne upokojitve. Poleg upokojitev, je 1 javni uslužbenec zaprosil za sporazumno odpoved pogodbe o zaposlitvi. Eni javni uslužbenki je s 30. 6. 2012 potekla pogodba o zaposlitvi za določen čas. V organu je bilo v letu 2012 na novo zaposlenih za nedoločen čas 7 javnih uslužbencev, 2 javna uslužbenca pa sta bila v Inšpektorat premeščena iz drugih organov državne uprave.

2.3 FINANČNO POROČILO

		1	2	3	4
Proračunska postavka		Veljavni proračun 2012	Rebalans 2012	Realizacija 2012	Realizacija[%] (3:2)
290910	Investicije in invest. vzdrževanje	333.785	358.085	233.340	65,16
453410	Materialni stroški	1.578.386	1.406.921	1.162.079	82,60
500110	Rušenje nedovoljeno zgrajenih objektov	171.006	235.389	14.387	6,11
597710	Plače	6.764.452	6.757.452	6.679.567	98,85
683511	Izvedenska mnenja	14.116	14.116	3.155	22,35
774211	Prevozna sredstva - sredstva odškodnine	2.005	320	1.533	479,06
936810	Stvarno premoženje	710	320	0	0,0
956510	Najemnina poslovnih prostorov	26.954	26.954	0	0,0
SKUPAJ		8.891.414	8.799.557	8.094.061	91,98

Tabela 1: proračun 2012

290910 - Investicije in investicijsko vzdrževanje državnih organov

Sredstva na proračunski postavki Investicije in investicijsko vzdrževanje državnih organov so bila porabljena za nemoteno delovanje Inšpektorata RS za promet, energetiko in prostor v skladu z načrtom nabav in gradenj za leto 2012. V letu 2012 so 91 % porabo investicijskih stroškov predstavljali izdatki za obnovitvena in gradbena dela na sedežu organa, Vožarski pot 12, Ljubljana. Preostala sredstva (9 %) so bila namenjena za nakup programske opreme, informacijske opreme ter pisarniškega pohištva.

453410 - Materialni stroški

Sredstva na proračunski postavki Materialni stroški so bila porabljena za nemoteno delovanje Inšpektorata RS za promet, energetiko in prostor. V letu 2012 so 22 % porabo materialnih stroškov predstavljali izdatki za poslovne najemnine in zakupnine, sem spadajo obratovalni stroški, najemi poslovnih prostorov, parkirišč in fotokopirnih strojev, 20 % sredstev je bilo namenjeno kritju stroškov energije, komunalnih storitev in komunikacije, 18 % sredstev je bilo porabljenih za pisarniški material in storitve (stroški varovanja in čiščenja), 15 % materialnih sredstev so predstavljali stroški goriva ter servisiranje, vzdrževanje in registracijo službenih vozil, 15 % materialnih sredstev je bilo porabljenih za kritje stroškov službenih potovanj, zdravniške preglede, izdelavo napisnih tabel in drugih operativnih odhodkov, preostalih 10 % materialnih stroškov pa je bilo namenjenih za tekoče vzdrževanje.

597710 – Plače

Sredstva na postavki za plače so bila porabljena v višini 91,98 %, dodeljena z Rebalansom proračuna 2012. Manjša poraba je bila realizirana zaradi ukrepov ZUJF in premeščanjem javnih uslužbencev v inšpekcijske pisarne, ki so bližje njihovim stalnim prebivališčem.

3 POROČILO INŠPEKCIJ

3.1 INŠPEKCIJA ZA CESTNI PROMET

Inšpekcija za cestni promet Inšpektorata Republike Slovenije za promet, energetiko in prostor je inšpekcijske preglede pri zavezancih in nadzore na terenu opravljala v skladu z letnim in mesečnimi načrti. Pri izdelavi le-teh so bile upoštevane smernice ministrstva, predvsem pa obveznosti, ki izhajajo iz predpisov EU, ki se nanašajo na prevoze potnikov in blaga, »socialno zakonodajo« in tehnično brezhibnost vozil v cestnem prometu.

3.1.1 Pristojnost in zakonodaja

V skladu s pooblastili in nalogami, ki izhajajo iz nacionalnih predpisov, Uredb in Direktiv EU kakor tudi mednarodnih sporazumov in pogodb inšpektorji opravljajo nadzor nad izvajanjem določb:

- Zakona o prevozih v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 131/06 in naslednji), *Uredbe Sveta (EGS) št. 881/92, Uredbe Sveta (EGS) št. 684/92, Uredbe Sveta (EGS) št. 3118/93, Uredbe Sveta (ES) 12/98/ES, Uredbe Sveta (EGS) 56/83, Direktive 2006/1/ES, Direktive Sveta 96/26/ES, Direktive 2003/59/ES, Direktive 2006/94/ES, Odločbe Komisije (ES) št. 2121/98 in Sporazuma Interbus;*
- Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih (Uradni list RS, št. 64/07 – prečiščeno besedilo in 97/10), *Uredbe (ES) št. 561/2006, Uredbe (EGS) št. 3821/85, Uredbe (ES) št. 2135/98,*

Direktive 2006/22/ES, Direktive 2002/15/ES, Odločbe Komisije 93/173/EG, AETR - Evropskega sporazuma o delu posadk vozil, ki opravljajo mednarodne cestne prevoze;

- Zakona o prevozu nevarnega blaga (Uradni list RS, št. 33/06 – UPB 3 in naslednji) in *Evropskega sporazuma o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (ADR), katerega sestavni del sta prilogi A in B*);
- Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 12/07 – UPB 1 in 29/10);
- Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/09);
- Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 106/09)
- Zakona o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg (Uradni list RS, št. 69/08 in 109/09);
- Bileteralnih in multilateralnih mednarodnih sporazumov s področja prevozov oseb in blaga v cestnem prometu;
- Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – UPB1);
- Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – UPB 8 in naslednji);
- Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – UPB 2 in naslednji).

3.1.2 Inšpekcijski nadzor

V letu 2012 so inšpektorji za cestni promet obravnavali 1655 (1615)¹ upravnih zadev. Pri tem je bilo izdanih 108 (104) odločb z odrejenimi 132 (136) ukrepi in izrečenih 106 (102) opozoril na zapisnik, z odrejenimi 150 ukrepi in sicer:

- izrečenih je bilo 39 prepovedi opravljanja dejavnosti prevozov v cestnem prometu, ker so prevozniki dejavnost opravljali brez zakonsko predpisane licence in brez izvodov licence za vozila, oziroma brez vpisa ali priglasitve dejavnosti pristojnemu organu in zaradi izvajanja prevozov voznikov brez strokovne usposobljenosti oziroma predpisanih temeljnih kvalifikacij (12 pravnim osebam, 14 samostojnim podjetnikom in 13 fizičnim osebam);
- s 55 ukrepi je bila prevoznikom odrejena vzpostavitev in vodenje evidenc delovnega časa mobilnih delavcev (23 pravnim osebam in 32 samostojnim podjetnikom posameznikom);
- 38 ukrepov je bilo izrečenih pooblaščenim organizacijam za tehnične preglede vozil zaradi neizpolnjevanja tehničnih pogojev za izvajanje tehničnih pregledov in so se nanašale na stanje, napačno uporabo oziroma neuporabo predpisanih naprav in opreme ter preizkuševalnih stez za izvajanje tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil (pravnim osebam);
- v 30 primerih je bil izrečen ukrep šolam vožnje, s katerim je bila odrejena vzpostavitev predpisanih evidenc in pravnega vodenja teh evidenc (25 pravnim osebam in 5 samostojnim podjetnikom);
- z 21 ukrepi je bila prevoznikom odrejena obveznost sporočanja sprememb podatkov izdajateljema licenc v zakonsko določenem roku (11 pravnim osebam in 10 samostojnim podjetnikom);
- z 12 ukrepi je bila prevoznikom odrejena obveznost izdajanja in ustrezne hrambe potrdil o odsotnosti na predpisanih obrazcih (7 pravnim osebam in 5 samostojnim podjetnikom);
- z 9 ukrepi je bila odrejena odprava pomanjkljivosti zaradi neustreznih oznak in opreme na vozilih, s katerimi se opravljajo prevozi v cestnem prometu, skladno s 33. členom ZPCP-2 (3 pravnim osebam in 6 samostojnim podjetnikom);
- z 9 ukrepi je bila prevoznikom odrejena obveznost opravljanja zakonsko predpisanega prenosa in hrambe podatkov iz digitalnih tahografov (8 pravnim osebam in 1 samostojnemu podjetniku);

¹ Podatki v oklepaju se nanašajo na leto 2010

-
- v 8 primerih je bila odrejena obveznost vpisa namena oz. oblike karoserije v prometno dovoljenje, v skladu s 50. členom ZMV (5 pravnim osebam in 3 samostojnim podjetnikom);
 - s 7 ukrepi je bila odrejena obveznost izvajanja predpisanih nalog varnostnega svetovalca pri prevozu nevarnega blaga kot so: izpolnjevanje pogojev varnostnega svetovalca, izdelava letnega poročila, varnostnega načrta, ipd. (6 pravnim osebam in 1 samostojnemu podjetniku);
 - s 5 ukrepi je bila odrejena obveznost spoštovanja zakonsko predpisanega roka za plačilo voznine v pogodbah, 110.a. čl. ZPCP-2 (5 pravnim osebam);
 - s 5 ukrepi je bila prevoznikom odrejena obveznost vzpostavitve ustreznega sistema hrambe tahografskih zapisov in izpisov (3 pravnim osebam in 2 samostojnima podjetnikoma);
 - v 5 primerih je bila odrejena obveznost sporočitve ustreznih podatkov o imenovanem varnostnem svetovalcu pristojnemu ministrstvu (4 pravnim osebam in 1 samostojnemu podjetniku);
 - v 5 primerih je bila odrejena obveznost izdaje ustrezne prevozne listine, v skladu z 12. in 33. členom ZPNB (4 pravnim osebam in samostojnemu podjetniku);
 - s 5 ukrepi so bile odrejene odprave drugih pomanjkljivosti v zvezi s prevozi nevarnega blaga (v zvezi z nakladanjem in razkladanjem, izdajanja prevozne listine, ureditve dosjeja o cisternah (5 pravnim osebam);
 - v 4 primerih je bila organizacijam za tehnične preglede traktorjev in traktorskih priklopnikov izrečena prepoved opravljanja dejavnosti do odprave nepravilnosti (4 pravne osebe);
 - v 4 primerih je bila delavnicam za tahografe odrejena obveznost izvajanja postopkov in nalog delavnic za tahografe, v skladu z 11. členom ZDCOPMD (4 pravnim osebam);
 - v 4 primerih je bilo prevoznikom odrejeno dolžno seznanjanje mobilnih delavcev z določbami Uredb (561, 3821, AETR), določil zakona, itd., 8/1 čl. ZDCOPMD (pravni osebi in 3 samostojnim podjetnikom posameznikom);
 - v 3 primerih je bila odrejena obveznost imenovanja varnostnega svetovalca pri prevozi nevarnega blaga (pravni osebi in 2 samostojnima podjetnikoma);
 - v 2 primerih je bila delavnicama za tahografe odrejena obveznost posredovanja izjav oziroma certifikatov pristojni inšpekciji o nezmožnosti prenosa podatkov v skladu z 9 členom Uredbe o nadzoru izvajanja predpisov o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi (2 pravnima osebama);
 - v 2 primerih sta bili šolam vožnje izrečeni prepovedi izvajanja dejavnosti in sicer zaradi izbrisa zavezanca iz poslovnega registra ter zaradi neizpolnjevanja materialnih pogojev (2 pravni osebi);
 - v 3 primerih je bil šolah vožnje odrejen ukrep za vzpostavitev predpisanih materialnih pogojev za usposabljanje kandidatov za voznika motornih vozil, 1 x v zvezi z vozili (3 pravnim osebam);
 - v 1 primeru je bila odrejena odprava pomanjkljivosti in nepravilnosti na avtobusni postaji oz. postajališču (pravni osebi);
 - v 1 primeru je bila odrejena obveznost obvestitve pristojnega ministrstva o sklenitvi pogodbe o izvajanju posebnega linijskega prevoza, v skladu z 54. členom ZPCP-2 (pravni osebi);
 - v 1 primeru bila prevozniku odrejena prepoved ustavljanja avtobusov zunaj avtobusnih postajališč – 48. čl. ZPCP (pravni osebi);
 - z 1 ukrepom je bila prevozniku odrejena obveznost izvajanja mednarodnih občasnih prevozov potnikov v skladu s 76. čl. ZPCP-2 in predpisano uporabo potniške spremnice (samostojnemu podjetniku);
 - z 1 ukrepom je bila odrejena odprava pomanjkljivosti zaradi okvare oz. nepravilnega delovanja tahografa (samostojnemu podjetniku);
 - v 1 primeru je bila odrejena obveznost sprejetja, izvajanja in spoštovanja varnostnega načrta prevoznika nevarnega blaga (pravni osebi);

- v 1 primeru je bila izrečena prepoved nadaljnega dela šoli vožnje in v tem primeru je bil izdajatelju posredovan tudi predlog za izbris iz registra šol vožnje (pravni osebi);

3.1.3 Prekrškovni postopek

V inšpekcijskih postopkih na terenu in na sedežih prevoznikov smo v obravnavanem obdobju skupno ugotovili in obravnavali 1649 (1553) kršitev različnih predpisov, ki jih obravnavamo in izrekli ter izdali skupno 1417 (1381) odločb ter opozoril. Iz preglednice je razvidno število izdanih prekrškovnih odločb (odločbe v hitrem postopku in plačilni nalogi) in opozoril ter obravnavanih prekrškov v primerjavi enakim obdobjem leta 2011. Na izdane plačilne naloge in odločbe o prekršku smo prejeli 27 zahtev za sodno varstvo in podali 11 predlogov za uklonilni zapor.

Prekrškovni akt/št./ leto	Izdano		Indeks	Število kršitev		Indeks
	2011	2012		2011	2012	
ODLOČBE	78	100	128	124	170	137
PLAČILNI NALOGI	1157	1104	95	1283	1266	98
OPOZORILA	146	213	146	146	213	146

Tabela 2 : Število ukrepov v prekrškovnem postopku 2012

Odločbe o prekršku

V hitrem prekrškovnem postopku je bilo v letu 2012 na novo obravnavanih 129 zadev, ki so se nanašale na odločbe o prekrških², in sicer:

- 98 zadev začeti po uradni dolžnosti,
- 31 zadev na predlog Policije oziroma drugih pristojnih predlagateljev.

Odločbe - ZP1	Rešene zadeve (kršitve)	Izrečena globa	Izrečen opomin
Pravne osebe	58	26	32
Odgovorne osebe	53	25	28
S.p. posameznik	42	22	20
Fizična oseba	17	12	5
Skupaj	170	85	85

Tabela 3 : Število odločb po ZP-1

² Vse prekrškovne zadeve, ki so na novo zabeležene v obravnavanem obdobju v tem obdobju niso bile zaključene.

O hujših kršitvah zakonodaje s področja dela inšpekcije, za katere so bili prevozniki pravnomočno kaznovani, so bila podana poročila pristojnim zbornicam, kot izdajateljem licenc. Skupno je bilo posredovanih 53 tovrstnih poročil (GZS - 26 in OZS - 27). V 4 primerih so bili OZS, v 11 primerih pa GZS posredovani zaseženi izvodi licenc. V 4 primerih pa je bil zbornicama podan predlog za odvzem licence.

Plačilni nalogi

Pri izvajanju nadzorov na terenu in pri prevoznikih je bilo na podlagi evidentiranih kršitev izdanih 1104 (1157) plačilnih nalogov za skupno 1266 (1283) prekrškov, in sicer:

1.2.2.1 Ugotovljeni prekrški na terenu in pri prevozniku

Ugotovljeni prekrški na terenu	Izrečena globa na terenu	Izrečena globa na sedežu prevoznika	Skupno - izrečene globe
Domači prevozniki/vozniki	166 27 %	652 100%	818 64 %
Tuji prevozniki/vozniki	448 73 %	/	448 36 %
Skupaj	614	652	1266

Tabela 4: število ugotovljenih kršitev pri prevozniku na terenu

1.2.2.2 Ugotovljeni prekrški na terenu

Ugotovljeni prekrški na terenu	Izrečena globa vozniku	Izrečena globa odgovorni osebi	Izrečena globa pravni osebi oz. s. p.	Skupaj izrečeno
Domači	144	6	19	169 28 %
EU	150	3	49	202
Tretje države	172	/	71	243
EU + tretje države	322	3	120	445 72 %
Skupaj	466	9	139	614

Tabela 5: število ugotovljenih kršitev na terenu glede na države iz katerih prihajajo prevozniki

3.2 INŠPEKCIJA ZA CESTE, ŽELEZNIŠKI PROMET, ŽIČNIŠKE NAPRAVE IN SMUČIŠČA

3.2.1 PODROČJE CEST

3.2.1.1 Pristojnost in zakonodaja

Inšpektorji za ceste svoje delo opravljajo v okviru Inšpekcije za ceste, železniškega prometa, žičniških naprav in smučišč. Glavno področje nadzora se nanaša na izvajanje inšpekcijskega nadzora na področju cestne infrastrukture in zagotavljanja prometne varnosti na njej. Temeljni materialni predpisi s področja cest so naslednji: Zakon o cestah, Zakon o cestnini za vozila in Zakon o družbi za avtoceste v RS in ostalimi predpisi.

Temeljna področja nadzora opravlja inšpekcijski nadzor treh strokovno zaokroženih področjih:

Nadzor nad vzdrževanjem državnih cest:

- rednem vzdrževanju državnih cest;
- obnavljanju državnih cest;
- rekonstrukcijah državnih cest.

Nadzor nad varstvom državnih cest in prometa na njih:

- gradnji in rekonstrukciji objektov in naprav v varovalnem pasu državnih cest;
- napeljevanju nadzemnih in podzemnih vodov in naprav v območju državnih cest in njihovega varovalnega pasu;
- prekopavanju, podkupovanju in drugih delih na državnih cestah;
- opravljanju del na zemljiščih ali objektih ob državnih cestah;
- gradnji priključkov nekategoriziranih dovoznih cest in pristopov do objektov in zemljišč na državne ceste;
- trajni ali začasni zasedbi državnih cest ali njihovega dela s kakršnimikoli ovirami;
- izvajanju ali opustitvi kakršnihkoli del na državnih cestah in na zemljiščih ali objektih ob državnih cestah;
- postavitvah delnih ali popolnih zapor državnih cest zaradi del ali prireditev na cestah;
- zagotavljanju preglednosti na notranji strani cestnih krivin in v bližini križišč na državnih cestah;
- postavljanju tabel, napisov in drugih objektov in naprav za slikovno ali zvočno obveščanje in oglaševanje ob državnih cestah.

Nadzor nad plačevanjem cestnine in cestninjenjem za uporabo cestninskih cest:

- načinu določanja cestnine;
- izvajanju cestninjenja;
- plačevanju cestnine.

Izvajanje nadzora na vseh navedenih področjih zahteva usposobljene strokovnjake, predvsem gradbene smeri. Področja dela inšpektorjev se medsebojno bistveno ne razlikujejo v načinu opravljanja nadzora, je pa raznolikost v veliki meri odvisna predvsem od števila, vrste in velikosti subjektov nadzora. Tako se na inšpekcijskem področju nadzora cest pregleduje dokumentacija in različna listinska dokazila, poudarek je predvsem na pregledu stanja na terenu, in sicer prometne infrastrukture ter njen vpliv na potek prometa.

3.2.1.2 Inšpekcijski nadzor

Inšpektorji za ceste so v letu 2012 izvajali neposredni inšpekcijski nadzor na avtocestah, hitrih cestah, glavnih cestah, regionalnih in turističnih cestah ter v varovalnih pasovih omenjenih cest.

Pri izvajanju pooblastil, ki jih imajo po določbah Zakona o cestah in določbah Zakona o pravilih cestnega prometa, v delu, ki se nanaša na vzdrževanje in varstvo cest, so inšpektorji za ceste pregledovali predvsem:

- dela pri rednem vzdrževanju in obnavljanju cest,
- izvajanje ukrepov za varstvo cest in prometa na njih ter
- izvajanje predpisanih pogojev za posege v varovalni pas cest.

št. pregledov	št. zapisnikov	št. opozoril	št. odločb	št. sklepov	št. sklepov - izvršba
1091	988	305	72	140	39

Tabela 6: Inšpekcijski postopki inšpektorjev za ceste

V letu 2012 je bilo na področju inšpekcijskega nadzora javnih cest opravljenih skupno 1091 inšpekcijskih pregledov. O pregledih je bilo izdelanih 988 inšpekcijskih zapisnikov, izrečenih 305 opozoril. Opozorila so se nanašala na odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti. Izdanih je bilo 72 inšpekcijskih odločb in 39 sklepov o dovolitvi izvršbe. V 140 primerih je bil izdan sklep o ustavitvi postopka.

Najzahtevnejši so bili inšpekcijski pregledi, ki se izvajajo na podlagi prijav (pritožb, predlogov, obvestil, pobud, zahtev) fizičnih oseb, pravnih oseb, policije ter vzdrževalcev in upravljavcev cest.

Poleg omenjenih pregledov na podlagi prijav so inšpektorji za ceste izvajali tudi celovite splošne in tematske preglede. Opravljeni so bili tudi kontrolni pregledi z namenom, da se preveri, ali so zavezanci odpravili pomanjkljivosti, ugotovljenih v predhodnih pregledih. V okviru tematskih inšpekcijskih pregledov so bile v letu 2012 izvedene 4 usmerjene akcije pregledov. Glavni namen teh pregledov je bil nadzor cestne infrastrukture na državnih cestah.

Prva akcija se je nanašala na pregled zagotavljanja varnosti voznikov enoslednih motornih vozil. V okviru akcije je bil v mesecu aprilu 2012 pri koncesionarjih – izvajalcih rednega vzdrževanja državne cestne infrastrukture, opravljen poostren inšpekcijski nadzor nad izvajanjem vzdrževalnih del na državnih cestah v RS. Največja pozornost je bila namenjena prometnicam, na katerih se je v obdobju 2007 - 2011 zgodilo največje število prometnih nesreč motoristov. Koncesionarjem vzdrževanja državnih cest je bilo skupno izrečeno 408 ukrepov. Tako se je 239 ukrepov nanašalo na čiščenje, sanacijo in lokalno popravilo asfaltnih vozišč državnih cest, 84 ukrepov se je nanašalo na ureditev brežin ter bankin cest in odvodnjavanja, 66 ukrepov je bilo izrečenih v zvezi z ureditvijo varnostnih ograj in namestitvijo prometne opreme, 19 ukrepov pa je bilo izrečenih v zvezi z vzdrževanjem in urejanjem prometne signalizacije.

Druga akcija - tematski inšpekcijski pregledi postavitve začasnih zapor na avtocestah v skladu z dovoljenji za zaporo. Ukrepi inšpektorjev so bili predvsem:

- uskladitev prometnih znakov (medsebojna razdalja) omejitve hitrosti;
- omejitev hitrosti skozi predor na 60 km/h (potrebna zaradi pogostega zapiranja le tega);
- predvideti in izvesti je bilo potrebno dodatno zavarovanje ceste,

-
- potrebno je bilo obnoviti začasno horizontalno prometno signalizacijo, robne in sredinske črte (odlepljeni trakovi).

Tretja akcija - splošni celoviti inšpekcijski nadzor predorov na avtocestnem omrežju vseevropskega cestnega daljših od 500 m. Na podlagi 120. člena ZCes-1 ter navodil direktorja inšpekcije ter plana pregledov je bil opravljen inšpekcijski nadzor 14 predorov (81. člen ZCes-1) na državnih cestah (avtocestah) vseevropskega cestnega omrežja, za predore daljše od 500 m, glede skladnosti predorov v vseevropskem cestnem omrežju na območju RS z zahtevami Direktive 2004/54/ES. Poročilo glede skladnosti predorov (priporočila v zvezi z odpravo pomanjkljivostmi in nepravilnostmi) je bilo v skladu z zakonom posredovano na Ministrstvo za infrastrukturo in prostor v mesecu decembru 2012.

Četrta akcija - tematski inšpekcijski nadzor nad izvajanjem rednega vzdrževanja in izvajanja zimske službe na državnih cestah. Predlogi inšpektorjev za ceste v zvezi izboljšanja izvajanja zimske službe in so namenjeni predvsem dopolnitvi programa izvajanja zimske službe so naslednji:

- dodelitev pooblastila cestninskim nadzornikom za pomoč pri izločanju;
- izvedba dodatnih svetlobnih prikazovalnikov prometnih vsebin;
- bolj intenzivno opozarjanje preko medijev na poslabšanje vremena, tudi v tujih jezikih;
- rdeči alarm tudi za napovedano močno sneženje v kombinaciji z burjo (kot za veter in dež);
- preusmeritev tovornega prometa preko sosednjih držav;
- poostren nadzor zimske opreme s strani Policije in cestninskih nadzornikov (če bi imeli pooblastilo) predvsem pred napovedanim močnim sneženjem;
- poleg gradnje palisad na izpostavljenih mestih izvesti tudi pogozdovanje;
- preučiti možnost uvedbe zakonske določbe o prepovedi vožnje tovornih vozil po prehitevalnem pasu v snežnih razmerah;
- sprememba zakonodaje glede zimske opreme (namesto možnosti letne gume in verige obvezna uporaba zimskih gum in verige predvsem za tovorna vozila) in več komunikacije med vzdrževalci AC in cestnimi podjetji.

Pri nadzoru uresničevanja določb Zakona o cestah in izvajanju inšpekcijskega nadzora državnih cest ter opravljanju drugih spremljajočih inšpektorskih del in nalog, so inšpektorji za ceste zaznali še vrsto problematičnih in neustrezno urejenih področij, ki so v novem Zakonu o cestah nedvomno ponudile nove, boljše in sodobnejše ureditve, pa vendar med omenjeno problematiko še niso povsem odpravljene. Ugotovljene pomanjkljivosti so naslednje:

- necelovit pristop k izvajanju potrebnih obnovitvenih del na državnih cestah (zaradi pomanjkanja finančnih sredstev);
- opuščanje odpravljanja pomanjkljivosti, ugotovljenih pri pregledih obnovitvenih del;
- premajhna in neopazna operativnosti pregledniških služb;
- neurejenost številnih namenskih površin zunaj vozišča državnih cest;
- pomanjkljiva opremljenost državnih cest z varnostnimi ograjami;
- neučinkovitost sistema financiranja in izgradnje pločnikov ter avtobusnih postajališč v naseljih,
- problematika neurejenih avtobusnih postajališč, ki so vključena v daljinar in vozne rede, vendar ne izpolnjujejo tehničnih normativov in minimalnih pogojev po predpisih;
- pomanjkljivo opredeljene nekatere naloge izvajalcev rednega vzdrževanja in upravljavca državnih cest v Pravilniku o vrstah vzdrževalnih del na javnih cestah in nivoju rednega vzdrževanja javnih cest, in posledično nejasnost določitve zavezancev po inšpekcijskih odločbah;

- neučinkovito reševanje problematike obvezne rekonstrukcije priključkov ter predpisane ureditve in ukinjanja priključkov na državne ceste;
- neučinkovito reševanje problematike omejene rabe prostora v polju preglednosti in varovalnem pasu državnih cest,
- problematika odstranjevanja tabel, panojev, transparentov, spomenikov, spominskih obeležij, znakov in posledic drugih nedovoljenih posegov na državnih cestah;
- protestne zapore državnih cest;
- problematika zemljiškoknjižnega stanja državnih cest;
- problematika geodetskega prenosa katastrske meje državnih cest v naravo;
- problematika odstranjevanja neprometnih znakov (prehodna določba).

3.2.1.3 Prekrškovni postopek

Sankcije, ki so jih v prekrškovnih postopkih izrekli inšpektorji za ceste na podlagi ugotovljenih kršitev določb Zakona o cestah, so naslednji:

izvajanja prepovedanih posegov in dejanj, ki ogrožajo ceste in promet na njih;

- izvedbe delne ali popolne zapore cest brez potrebnega dovoljenja;
- gradnje ali rekonstrukcije priključkov brez soglasja ali v nasprotju s pogoji soglasja in
- drugih posegov na cesti in v varovalnem pasu cest (ob cestah), ki se izvajajo brez potrebnih soglasij oz. dovoljenj.

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl. OPOMIN	št. ZSV	št. predl. uklonilni zapor	št. obdol. predlogov
116	96	20	4	12	2	3	0

Tabela 7: Število ukrepov v prekrškovnem postopku

V obravnavanem obdobju so inšpektorji za ceste izrekli 96 opozoril, izdali 20 plačilnih nalogov, z odločbo izrekli 12 opominov in izrekli 4 globe z odločbo. Na izdane plačilne naloge oz. prekrškovne odločbe sta bili podani 2 zahtevi za sodno varstvo. Zaradi neplačila globe, so bili okrajnim sodiščem podani 3 predlogi za uklonili zapor.

3.2.2 PODROČJE ŽELEZNIŠKEGA PROMETA

3.2.2.1 Pristojnost in zakonodaja

Inšpekcijski nadzor spoštovanja predpisov na področju železniških sistemov in podsistemov ter zagotavljanja varnosti v železniškem prometu izvajajo inšpektorji v okviru Inšpekcije za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišč. Pri izvajanju inšpekcijskega nadzora na posameznih delovnih področjih inšpekcije so inšpektorji opravljali nadzor nad izvajanjem sledečih predpisov:

- Zakon o železniškem prometu;
- Zakon o varnosti v železniškem prometu;
- Zakon o prevozu nevarnega blaga in ostalimi predpisi.

Izvajanje nadzora na vseh navedenih področjih zahteva usposobljene strokovnjake gradbene smeri, strojne in elektroenergetske smeri. Področja dela inšpektorjev se medsebojno precej razlikujejo v načinu opravljanja nadzora, ki je v veliki meri odvisen od podsistema nadzora. Poleg tega pa tudi od števila, vrste in velikosti subjektov nadzor. Nadzor železniškega sistema obsega naslednja področja:

- razvoj skupnih varnostnih ciljev in skupnih varnostnih metod;

- skupna načela pri upravljanju, vodenju in nadzorovanju varnosti železniškega prometa;
- pogoje za zagotovitev, izboljšanje in razvoj interoperabilnega vseevropskega železniškega sistema za konvencionalne in visoke hitrosti;
- gradnjo, nadgradnjo, vzdrževanje in obratovanje železniškega sistema:
- spodnji in zgornji ustroj proge;
- signalno varnostne in telekomunikacijske naprave, vključno z napravami za njihovo napajanje z električno energijo in prostori za te naprave;
- stavbe in prostore za vodenje in urejanje prometa;
- stabilne naprave električne vleke;
- progovni pas in tirna vozila;
- izvršilne železniške delavce (strokovno usposobljenost, psihofizično sposobnost, zdravstveno sposobnost in delovni čas);
- varnostna pooblastila;
- prevoz nevarnega blaga ter
- pravice in obveznosti potnikov.
-

3.2.2.2 Inšpekcijski nadzor

V letu 2012 je bilo na področju inšpekcijskega nadzora opravljenih 284 inšpekcijskih pregledov. Od tega je bilo izdelanih 189 inšpekcijskih zapisnikov, izrečenih 27 opozoril za odpravo pomanjkljivosti in izdano 50 ureditvenih odločb.

št. pregledov	št. zapisnikov	št. opozoril	št. odločb	št. sklepov	št. sklepov - izvršba
284	189	27	50	28	0

Tabela 8: Podatki o inšpekcijskem postopku inšpektorjev za železniški promet

Kljub povečanemu obsegu vzdrževanja, so železniške proge na posameznih odsekih še vedno v slabem stanju. To je posledica dotrajanosti zgornjega ustroja proge, nepravočasno opravljenih obnov ali nadgradenj ter prenizkih vlaganj v redno vzdrževanje in investicijsko vzdrževanje. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev se tudi realizacija zavarovanja nivojskih križanj izvaja prepočasi, kljub izdanim ureditvenim odločbam s strani ministra.

Posebno težavo predstavlja prepočasen razvoj modernizacije signalno-varnostnih naprav, saj nekatere postaje nimajo niti osnovnih elementov zavarovanja (uvozni signali na postajah Jarše in Kamnik). Veliko signalno-varnostnih naprav je starejših od 30 let in deluje še v relejni tehniki ali na principu elektromehanične ali samo ključevne odvisnosti. Pri obstoječih starih signalno-varnostnih napravah ugotavljamo, da se na njih opravljajo redna vzdrževanja in večja popravila samo v primerih nepravilnega delovanja oziroma okvare. Obnov in nadgradenj naprav, katerim se je življenjski cikel že iztekkel, se praktično ne opravlja, zato bo delovanje teh naprav čedalje bolj problematično. Prav tako obstaja problem nadzor tega področja zaradi pomanjkanja kadrov.

Vgrajujejo se nove elektronske signalno-varnostne naprave, ki še nimajo ustreznih dovoljenj in začasno obratujejo samo testno ali poskusno. Takšno stanje je posledica dejstva, da na tem področju še ni izdelanih tehničnih predpisov ali izdanih tehničnih specifikacij.

Poseben problem predstavlja nadzor nad prevozom nevarnega blaga, ker je Zakon o prevozu nevarnega blaga pričel veljati 1.1.2000 in bi moral biti, po določitih 58. členu tega zakona, najkasneje do tega datuma objavljen tudi Pravilnik o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga RID. Ker ta pravilnik še ni bil uveljavljen, se Slovenske železnice in uporabniki železniških storitev, ki dajejo in prevzemajo nevarno blago na prevoz po železnici,

posluhujejo starega pravilnika. Zaradi navedenega je bilo, in je še vedno, nadzorstvo oteženo, na nekaterih področjih pa celo onemogočeno.

Pri vzdrževanju železniških vozil v zadnjem času prihaja vse pogosteje do podaljševanja rokov za vzdrževanje ali pa se določena vozila izločijo iz obratovanja zaradi pomanjkanja sredstev za vzdrževanje.

V RS obratujejo od septembra leta 2005 najmodernejše lokomotive serije 541, katere lahko zaradi slabe nosilnosti prog vozijo samo na relacijah Ljubljana – Koper, Ljubljana – Jesenice, Ljubljana – Dobova in Sežana – Divača. Ne morejo pa voziti na relaciji Zidani Most – Špilje in na relaciji Pivka – Ilirska Bistrica. Oskrba elektrificiranih železniških prog z električno energijo preko električnih napajalnih postaj (ENP) je nezadostna in zastarela, saj je moč večine ENP manjša od moči nove lokomotive serije 541, kar pomeni nezmožnost polnega izkoristka lokomotiv in posledično prihaja do obležanj vlakov, zaradi česar inšpekcija prejema prijave.

Nosilne konstrukcije voznega omrežja elektrificiranih železniških prog so dotrajane in zaradi finančnih težav slabo vzdrževane, za kar imamo odprtih več inšpekcijskih zadev, saj upravljavec infrastrukture zahtev ni zmožen realizirati.

Ugotavlja se, da je vlaganja v infrastrukturo prepočasno in nezadostno, kar povzroča slabše stanje le-te in s tem se otežuje zagotavljanje varnosti v železniškem prometu in s tem postaja inšpekcijski nadzor vedno bolj otežujoč, saj je pri nepravčasno izvedenih obnovah, pa tudi potrebnih nadgradnjah izredno težko zagotoviti varnost železniškega prometa.

3.2.2.3 Prekrškovni postopek

Sankcije, ki so jih v prekrškovnem postopku izrekli inšpektorji za železniški promet na podlagi ugotovljenih kršitev določb predpisov, ki jih nadzirajo, so se nanašale predvsem na kršenje notranjega reda, ter nespoštovanja predpisov s strani izvršilnih železniških delavcev.

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl. OPOMIN	št. ZSV	št. predl. uklonilni zapor	št. obdol. predlogov
214	63	4	92	32	2	18	9

Tabela 9: Število ukrepov v prekrškovnem postopku inšpektorjev za železniški promet

V obravnavanem obdobju so inšpektorji za železniški promet izrekli 63 opozoril, izdali 4 plačilne naloge, izdali 92 odločb o prekršku ter 32 odločb s katerimi so kršiteljem izrekli opomin. Poleg tega so inšpektorji 9 obdolžilnih predlogov. NA izdane odločbe oz. plačilne naloge sta bili podani 2 zahtevi za sodno varstvo. Zaradi neplačila globe je bilo podanih 18 predlogov za uklonilni zapor.

3.2.3 PODROČJE ŽIČNIŠKIH NAPRAVE IN SMUČIŠČ

3.2.3.1 Pristojnost in zakonodaja

Inšpektorja za žičniške naprave in smučišča izvajata nadzor nad spoštovanjem predpisov s področja obratovanja žičniških naprav in zagotavljanja varnosti na smučiščih. Temeljna zakona s tega področja sta: Zakon o varnosti na žičnicah in vlečnicah ter Zakon o varnostni na smučiščih in ostalimi predpisi.

Izvajanje nadzora na omenjenih področjih zahteva usposobljene strokovnjake tehničnih smeri.

Inšpektorji za žičniške naprave in smučišča nadzorujejo zlasti:

- stanje žičniških naprav ter sposobnost za varno obratovanje in neoviran prevoz;
- obratovanje in vzdrževanje žičniških naprav;
- pogoje obratovanja žičniških naprav;
- uporabo tehničnih predpisov, normativov in standardov pri izvajanju del in uporabi materialov pri gradnji, rekonstrukciji in vzdrževanju žičniških naprav.

Inšpektorja za žičniške naprave in smučišča ter inšpektorji pooblaščen za nadzor smučišč nadzorujejo:

- upravljavce smučišč;
- izvajanje ukrepov, določenih v dovoljenju za obratovanje smučišča;
- izvajanje nadzora nad vodenjem evidenc in poročanjem upravljavcev smučišč;
- in podajajo predloge za odvzem dovoljenj za obratovanje.

3.2.3.2 Inšpekcijski nadzor

Stanje varnosti na žičniških napravah za leto 2012 lahko ocenimo kot dobro, saj je bilo število izrednih dogodkov (glede na število prepeljanih potnikov na žičniških napravah) relativno majhno. Pri tem seveda ne moremo prezreti dejstva, da se povprečna starost žičniških naprav povečuje, kar zahteva več vzdrževalnih del in večjo pozornost pri pregledovanju naprav.

V ta namen je bil dne 8. 8. 2011 v objavljen Pravilnik o tehničnih pregledih žičniških naprav (Uradni list RS, št. 63/2011), dne 20. 8. 2012 pa še spremembe in dopolnitve omenjenega pravilnika. Ta pravilnik obravnava tudi posebne preglede, katerih izvedbo so dolžni zagotoviti upravljavci žičniških naprav. Roki za izvedbo teh pregledov so podani v 12. členu navedenega pravilnika in so odvisni od vrste in starosti naprave. V letu 2012 so morali biti opravljeni posebni pregledi na žičnicah zgrajenih pred 1. 1. 1976 in vlečnicah zgrajenih pred 1. 1. 1971.

Prav tako so morali upravljavci po določbah zgoraj navedenega pravilnika do 30. 11. 2012 izvesti posebne preglede prižemk, ki so bile dane v obratovanje pred 1. 1. 2000. Nekateri upravljavci se za izvedbo posebnih pregledov niso odločili in z napravami ne obratujejo.

Tudi stanje na področju smučišč v letu 2012 lahko ocenimo kot dobro. Upravljavci smučišč v glavnem urejajo in oskrbujejo smučarske proge skladno s predpisi.

Inšpektorat RS za promet, energetiko in prostor oz. pred 31.3.2012 Prometni inšpektorat RS nadzoruje obratovanje smučišč, zagotavljanje varnosti na smučiščih ter izpolnjevanje določb dovoljenj za obratovanje smučišč.

Inšpektorja za žičniške naprave in smučišča sta v obravnavanem obdobju v skladu z zakonskimi pooblastili nadzorovala stanje, obratovanje in vzdrževanje žičniških naprav. Nadzorovano je bilo izvajanje varnostnih ukrepov v območju žičniških naprav, upoštevanje tehničnih standardov in normativov pri uporabi materialov ter upoštevanje toleranc pri vzdrževalnih delih, gradnjah in obnovah žičniških naprav. Nadzor je obsegal tudi izvajanje obdobjnih zakonsko predpisanih pregledov naprav in njihovih elementov s strani pooblaščenih organizacij.

Redno je bil izvajen tudi nadzor nad opravljanjem del in odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti, ki so jih ugotovljale pooblaščenice organizacije ali pa inšpektorja ob inšpekcijskih pregledih.

V času obratovanja smučišč je bil organiziran redni nadzor nad varnostmi ukrepi, ki jih morajo izvajati upravljavci smučišč za zagotavljanje varnosti uporabnikov. Obseg ukrepov za zagotavljanje varnosti na smučiščih je podan v Zakonu o varnosti na smučiščih ter na njegovi podlagi izdanih podzakonskih aktih ter v dovoljenju za obratovanje posameznega smučišča. Pri izvajanju inšpekcijskega nadzora smučišč pa so inšpektorji odredili dodatne ukrepe za zagotavljanje varnosti uporabnikov smučišč, še zlasti glede zavarovanja neprilagojenih mest in pri vremensko pogojenih spremembah stanja smučarskih prog.

št. pregledov	št. zapisnikov	št. opozoril	št. odločb	št. sklepov	št. sklepov - izvršba
173	173	98	7	56	0

Tabela 10: Inšpekcijski postopek inšpektorjev za žičniške naprave in smučišča

V letu 2012 je bilo na področju inšpekcijskega nadzora žičniških naprav, opravljenih 173 inšpekcijskih pregledov. Od tega je bilo napisanih 173 inšpekcijskih zapisnikov, izrečenih 89 opozoril po ZIN-u za odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti in izdano 7 ureditvenih odločb. Na področju nadzora nad izvajanjem ukrepov za zagotavljanje varnosti na smučiščih pa so inšpektorji za smučišča opravili skupaj 50 inšpekcijskih pregledov.

Med obratovanjem in vzdrževanjem žičniških naprav sodelujeta inšpektorja pri reševanju ugotovljene problematike s pooblaščenimi pravnimi osebami za opravljanje strokovno tehničnih pregledov naprav in upravljavci žičniških naprav. Prav tako se vključujeta tudi v reševanje problematike zagotavljanja varnosti na smučiščih. Inšpektorja sta v letu 2012 stalno aktivno sodelovala v postopkih za izdelavo podlag pri pripravi novih predpisov s področja žičniških naprav in smučišč. Inšpektorja sta obravnavala tudi izredne dogodke, ki so se pripetili na žičniških napravah v letu 2012.

V letu 2012 sta inšpektorja sodelovala s predstavniki Policije. Poleg navedenega so bili pred začetkom zimske sezone organizirani tudi delovni sestanki s predstavniki posameznih Policijskih uprav in upravljavci smučišč. Na teh srečanjih so bile podane ocene in analize predhodnega obdobja ter oblikovane usmeritve za nadzor in ukrepanje v naslednji zimski sezoni.

Predstavniki inšpekcije je sodeloval tudi pri izvajanju programa strokovnega usposabljanja osebja za obratovanje žičniških naprav in strokovnega usposabljanja nadzornikov pri Centru za poslovno usposabljanje pri Gospodarski zbornici Slovenije.

3.2.3.3 Prekrškovni postopek

Sankcije, ki sta jih v prekrškovnem postopku izrekla inšpektorja za žičniške naprave in smučišča na podlagi ugotovljenih kršitev določb predpisov, ki jih nadzirata, so se nanašale predvsem na usposobljenost delavcev na žičniških napravah in neustrezno zagotavljanje varnosti na smučiščih.

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl. OPOMIN	št. ZSV	št. predl. uklonilni zapor	št. obdol. predlogov
85	82	3	0	0	0	0	0

Tabela 11: Število ukrepov v prekrškovnem postopku inšpektorjev za žičniške naprave in smučišča

V obravnavanem obdobju sta inšpektorja za žičniške naprave in smučišča izdala 3 plačilne naloge in izrekla 82 opozorila o prekrških.

3.3 INŠPEKCIJA ZA ENERGETIKO IN RUDARSTVO

3.3.1 PODROČJE STROJNE ENERGETIKE

3.3.1.1 Pristojnost in zakonodaja

Pooblastila, naloge in pristojnosti inšpekcijskega nadzora na področju strojne in termo energetike so opredeljene v naslednjih aktih:

- Energetski zakon (Uradni list RS, št. 27/2007 in naslednji);
- Zakon o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/2011);
- Zakon o splošni varnosti proizvodov (ZSVP-1), (Uradni list RS, št. 101/2003)
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/2007 – UPB1);
- in podzakonskimi akti, izdanimi na podlagi teh zakonov.

3.3.1.2 Inšpekcijski nadzor

Temeljna naloga inšpektorata na področju za strojne in termo energetike je inšpekcijski nadzor nad uporabo predpisov s področja energetike in v okviru inšpekcijskih pooblastil zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja energetskih naprav, napeljav in postrojenj. Inšpektorat na področju strojne in termo energetike izvaja nadzor nad izvajanjem zakonov, tehničnih predpisov, standardov in drugih predpisov, ki veljajo za področje strojne in termo energetike. Inšpekcijski nadzor po določbah EZ in ZTZPUS-1 in podrejenih predpisov zajema:

- nadzor naprav za proizvodnjo oz. sproizvodnjo toplote in električne energije (NEK, termoelektrarne, termoelektrarne-toplarne, toplarne, bioplinarne, hidroelektrarne, male HE, kogeneracijska postrojenja);
- nadzor nad ostalimi energetskimi napravami (klimatske in prezračevalne naprave, hladilni in ogrevalni sistemi, ipd.);
- nadzor nad prenosnim in distribucijskim omrežjem zemeljskega plina in distribucijskim omrežjem daljinskega ogrevanja,
- odobritev postavitve, nadzor med gradnjo, prvi pregledi pred pričetkom obratovanja, parnih in vročevodnih kotlov in posod. Redni periodični pregledi in preskusi parnih in vročevodnih kotlov in posod v obratovanju. Izredni pregledi kurjene in drugače ogrevane tlačne opreme in parnih posod - v primeru poškodb, popravil, predelav).
- nadzor nad ostalo tlačno opremo v obratovanju (tlačne posode, enostavne tlačne posode, izmenjevalniki, cevovodi, ipd.),
- nadzor nad polnilnicami utekočinjenega naftnega plina in tehničnih plinov, nadzor nad premično tlačno opremo (jeklenke, svežnji sodi, cisterne, ipd.),
- nadzor nad izdanimi licencami za opravljanje energetske dejavnosti, nad sistemskimi obratovalnimi navodili, splošnimi dobavnimi pogoji in nad lokalnimi energetskimi koncepti,
- nadzor nad trgovanjem z naftnimi derivati,
- nadzor nad načinom delitve in obračunom stroškov za toploto v stavbah z več posameznimi deli.
- nadzor nad strokovno usposobljenostjo delavcev, ki upravljajo z energetskimi napravami.
- nadzor nad vzdrževalnimi deli v javno korist, nadzor racionalne rabe energije.

Način dela energetske inšpekcije zagotavlja skladnost obratovanja in uporabe naprav in opreme z ustreznimi predpisi, odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti v fazi gradnje, rekonstrukcije ali rednih remontov energetskih naprav in tako zagotavlja, da inšpekcija ni samo naknadni registrator nepravilnosti, ampak je na ta način omogočeno pravočasno ukrepanje.

S tem je doseženo, da je v rednem obratovanju teh naprav manj ukrepov za odpravo nepravilnosti. Med obratovanjem je odprava morebitnih nepravilnosti praviloma dražja in posledično to pomeni tudi izpad proizvodnje, kar ima v primeru naprav v sklopu energetskega sistema Republike Slovenije lahko posledice za celotno gospodarstvo. S takšnim delom pri inšpekcijskem nadzoru energetskih naprav je dosežena večja varnost in obratovalna zanesljivost kot tudi racionalna raba energije.

Na podlagi določb Pravilnika o tehničnih normativih za postavitve, nadzor in obratovanje parnih kotlov in naprav (Uradni list RS, št. 114/2003) je v evidenci inšpektorata vpisanih 863 parnih in vročevodnih kotlov in drugih parnih naprav, za katere so predpisane odobritve, prvi pregledi ter redni periodični in drugi pregledi in preskusi, ki zagotavljajo varno in zanesljivo obratovanje in uporabo te opreme pod tlakom. Pregledi in preskusi so v pristojnosti termoenergetskih inšpektorjev.

Na podlagi tehničnih predpisov za opremo pod tlakom je v evidenci tlačnih posod pri Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo vpisanih preko 33.000 enot opreme pod tlakom (kurjena in drugače ogrevana oprema pod tlakom, parne posode, tlačne posode različnih vrst, cevovodi, idr.), poleg tega je v uporabi v RS še več kot 1.000.000 (milijon) premičnih tlačnih posod (gasilnih aparatov, jeklenk, svežnjev, cistern, idr.).

Na podlagi Pravilnika o pregledovanju in preizkušanju opreme pod tlakom, periodične preglede in preskuse opreme pod tlakom opravljajo pooblaščen in akreditirani organi za periodične preglede.

3.3.1.2.1 Obseg opravljenih inšpekcijskih pregledov

	VRSTA PREGLEDA	REAL. ŠT.
1.	Proizvodnja el. energije in toplote	50
1.1	- NEK	2
1.2	- termoelektrarne	4
1.3	- termoelektrarne toplarne	8
1.4	- hidroelektrarne	15
1.5	- kogeneracijska postrojenja	4
1.6	- bioplinarne	2
1.7	- toplarne	15
2.	Energetske naprave (toplovodni kotli, termoljni kotli, klimatske naprave, hladilni sistemi, kompresorji, plinska trošila, peči)	128
2.1	- javni objekti (šole, vrtci, šp. dvorane, ...)	79
2.2	- večji industrijski in poslovni objekti	49
3.	Prenosna in distribucijska omrežja	8
3.1	- plinovodno prenosno omrežje	1
3.2	- plinovodno distribucijsko omrežje	7
3.3	- distribucijska omrežja daljinskega ogrevanja	8
4.	Kurjena in drugače ogrevana oprema pod tlakom	329
4.1	- odobritve naprav, prvi pregledi	38
4.2	- redni periodični pregledi in preskusi	258
4.3	- izredni pregledi (po poškodbi, popravilu, predelavi, pred ponovno uporabo)	33
5.	Oprema pod tlakom v uporabi (posode, cevovodi)	427
6.	Premična tlačna oprema	82
6.1	- polnilnice plinov	9
6.2	- prodajna mesta - kontrola posod	73
7.	Licence, sistemska obratovalna navodila, splošni dobavni pogoji	12
8.	Licence za trgovanje z naftnimi derivati	13
9.	Lokalni energetske koncepti	17
10.	Inšpekcijski pregledi delitve in obračuna toplote po Pravilniku 7-241/2010	184
1.-10.	SKUPAJ TERMOENERGETSKI INŠPEKTORJI	1250

Tabela 12: Število opravljenih inšpekcijskih nadzorov po delovnih področjih

št. pregledov	št. zapisnikov	št. opozoril	št. odločb	št. sklepov	št. sklepov - izvršba
1250	1300	300	91	1250	1

Tabela 13: Podatki o zgoraj opravljenih inšpekcijskih nadzorih

3.3.1.2.2 Ugotovitve inšpekcijskega nadzora

Povzetek ugotovitev inšpekcijskih pregledov in ocena stanja energetskih naprav je naslednja:

- 1) Pri opravljenih inšpekcijskih pregledih termoenergetskih objektov, ki tvorijo osnovo proizvodnje električne energije in dobave zemeljskega plina v RS ni bilo ugotovljenih večjih nepravilnosti pri vzdrževanju in upravljanju teh objektov.
- 1) Zaradi starosti nekaterih termoenergetskih objektov za proizvodnjo toplote in električne energije so potrebni vsakoletni obsežni remonts za zagotovitev zanesljivega in varnega obratovanja. Ugotavljamo, da se nekaterim objektom življenjska doba izteka, iz razloga staranja in iztrošenosti.
- 1) Trend okvar parnih in vročevodnih naprav in ostale tlačne opreme zaradi starosti in iztrošenosti v letu 2012 ostaja.
- 1) Število novo postavljenih parnih naprav ostaja na enakem nivoju kot v 2011. Gre za zamenjave, predvsem zaradi tehnoloških in ekonomskih razlogov učinkovitejše rabe energije, posledično prihaja do večje energetske učinkovitosti. Povečuje se število parnih in vročevodnih kotlov, ki so trajno ali začasno izločeni iz uporabe (ukinitve proizvodnje, ipd.). Povečuje se povprečna starost termoenergetskih naprav.
- 1) Pri mnogovodnih kotlih: ugotovljene netesnosti zvarnih spojev dimnih cevi, deformacije, korozijske poškodbe zaradi kondenzacije dimnih plinov, kar je poleg iztrošenosti kotlov tudi posledica obratovanja pri premajhni obremenitvi.
- 1) Nepravilna nastavitve parametrov zgorevanja pri gorilnikih na kurilno olje in plin, nepravilno zgorevanje pri kotlih na lesno biomaso, iztrošenost naprav za doziranje lesne biomase.
- 1) Ugotavljamo, da se število tlačne opreme povečuje. V obratovanju je še vedno nekatera oprema pod tlakom, ki ni prijavljena in niso opravljeni predpisani pregledi in preskusi ter izdelana predpisana dokumentacija. Ni sklenjenih pogodb z Organi za periodične preglede. Vzrok je predvsem v nepoznavanju predpisa s strani lastnikov oz. uporabnikov.
- 1) Periodični pregledi in preskusi opreme pod tlakom niso opravljeni v predpisanem roku. Organi za periodične preglede imajo težave pri izvajanju predpisanih periodičnih pregledov; lastniki opreme pod tlakom jim ne omogočijo pregledov in preskusov v predpisanih rokih, zaradi varčevanja
- 1) Poškodovane in slabo vzdrževane premične tlačne opreme (jeklenk) je malo, glede na količino jeklenk v uporabi, kar je v pretežni meri posledica novih jeklenk, ki so jih dali v uporabo distributerji plina.
- 1) Nepravilnosti pri opravljanju energetske dejavnosti, predvsem pri trgovanju in skladiščenju z energenti, brez ustreznih licenc.
- 1) Nevgradnja delilnikov porabljene toplote za ogrevanje stavb z več posameznimi enotami, nepravilna delitev in obračunavanje porabljene toplote za ogrevanje v objektih, kjer se toplota za ogrevanje obračunava na podlagi vgrajenih delilnikov toplote za ogrevanje in pripravo sanitarne tople vode za posamezne enote. Veliko je prijav in pritožb nad delom upravnikov stavb in izvajalci delitve in obračuna porabe toplote.

- 1) Ugotavljamo pomanjkljivo znanje izvajalcev delitve in obračuna stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli, pa tudi slabo poznavanje predpisa lastnikov, ki sprejemajo parametre za delitev in obračun, posledično pa nepravilnosti pri delitvi in obračunu. Ugotovljeno je veliko število postopkovnih nepravilnosti pri odločanju, ki mora potekati v skladu z določili stanovanjske zakonodaje.
- 1) Ugotavljamo tudi pomanjkljivo usposobljenost osebja, ki upravljajo energetske naprave. Vzrok je predvsem v nepoznavanju materialnih predpisov, racionalizaciji stroškov in zmanjšanem številu zaposlenega osebja.

V primerih ugotovljenih okvar ali drugih nepravilnosti so bili izdani ukrepi za odpravo nepravilnosti in roki za odpravo. Napake so bile odpravljene, kar dokazuje strokovnost inšpektorjev za strojno energetiko, enake okvare se pri nadaljnjem obratovanju niso pojavljale. Starost energetskih naprav ima za posledico večje število okvar, ki so posledica iztrošenosti. Povečanje števila okvar na parnih in vročevodnih kotlih traja že nekaj let, zato glede na starost teh naprav in stanje v gospodarstvu, takšen trend pričakujemo tudi v prihodnje. Pri rednih inšpekcijskih nadzorih sicer opažamo ustrezno vzdrževanje, vendar vseh napak ni mogoče ugotoviti in se pokažejo šele med obratovanjem. Termoenergetske naprave (kotli in pripadajoča oprema) mnogokrat zaradi spremenjenih tehnoloških procesov v proizvodnji in zaradi spremenljivih potreb po toploti pogosto obratujejo pri neugodnem režimu, največkrat pri premajhni obremenitvi. Vse to dodatno vpliva na krajšo življenjsko dobo.

Kljub precejšnji obremenjenosti inšpektorjev je bil inšpekcijski nadzor termoenergetskih naprav opravljen kakovostno, kar dokazuje tudi razmeroma majhno število okvar glede na zastarelost energetskih naprav. Ni bilo nobene nesreče z večjo gmotno škodo ali s človeškimi žrtvami. Okvare na energetskih napravah so bile posledica zastarelosti naprav ali pomanjkljivega vzdrževanja, pri nobeni okvari ni bil vzrok pomanjkljiv ali nestrokoven inšpekcijski nadzor. Oskrba s toploto s sistemi daljinskega ogrevanja in z zemeljskim plinom je bila praktično nemotena, razen investicijsko vzdrževalnih del in nekaj manjših poškodb zaradi gradbenih del. Na področju parnih in vročevodnih kotlov in posod veljata dva pravilnika, ki povzročata med uporabniki kar nekaj zmede. Zato je potrebno ta dualizem čim prej odpraviti, saj tudi med lastniki uporabniki povzroča slabo voljo zaradi dvojnega pregledovanja. Pereč problem ostaja projektiranje, graditev, obratovanje in vzdrževanje kotlovnice, ki se kurijo z energentom plin, ter plinskih instalacij v objektih, ker še ni sprejetih ustreznih podzakonskih predpisov (stari previlnik pa je razveljavljen). Da bi zagotovili varno in zanesljivo obratovanje, bo potrebno čim prej sprejeti predpis na tem področju in se s tem izogniti hujšim nesrečam.

3.3.1.3 Prekrškovni postopek

V letu 2012 je bilo uvedenih 7 prekrškovnih postopkov.

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl. OPOMIN	št. ZSV	št. predl. uklonilni zapor	št. obdol. predlogov
7	0	0	0	7	0	0	0

Tabela 14: Podatki o prekrškovnem postopku

Poglavitni razlog za nizko število uvedenih prekrškovnih postopkov je, da za ugotovljene prekrške ni v zakonodaji neposredno predpisana kazenska sankcija. Večina ugotovljenih prekrškov je bilo neznatnega pomena, zato je bilo zavezancu na inšpekcijskem pregledu po ZIN izrečeno ustno opozorilo, zapisano na zapisnik in določen rok za odpravo ugotovljenih

pomanjkljivosti, za ostala pa je bila izdana ureditvena odločba. V Zavezanci so v danih rokih pomanjkljivosti odpravili in o tem tudi obvestili inšpektorat oz. predložili dokazila.

Vsi uvedeni prekrškovni postopki so bili s področja nedovoljenega trgovanja z naftnimi derivati, kjer je šlo za blažje oblike kršitve, zato so bili izrečeni opomini.

3.3.2 PODROČJE ELEKTRO ENERGETIKE

3.3.2.1 Pristojnost in zakonodaja

Inšpekcija za elektroenergetiko izvaja nadzor nad izvajanjem zakonov, tehničnih predpisov, standardov in drugih predpisov, ki veljajo za področje elektroenergetike. Naloge in pristojnosti inšpekcijskega nadzora so predpisane z Energetskim zakonom (Uradni list RS, št. 27/2007 in naslednji) in tehničnimi predpisi, ki veljajo na podlagi tega zakona. Inšpektorji elektroenergetske inšpekcije so v letu 2012 opravljali redne naloge inšpekcijskega nadzora nad izpolnjevanjem predpisov iz svoje pristojnosti pri zagotavljanju varnega in zanesljivega obratovanja energetskih naprav, to je naprav za proizvodnjo električne energije, prenosnega in distribucijskega omrežja za električno energijo in drugih naprav za oskrbo in porabo električne energije.

Način dela inšpekcije za elektroenergetiko zagotavlja odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti že v procesu gradnje ali rekonstrukcije elektroenergetskih naprav in tako zagotavlja, da inšpekcija ni samo registrator nepravilnosti ampak je na ta način omogočeno pravočasno ukrepanje. S preventivnim delom pri inšpekcijskem nadzoru nad rednim obratovanjem elektroenergetskih naprav je dosežena večja varnost in zanesljivost ter tudi racionalnost. S tem je doseženo, da je v rednem obratovanju teh naprav manj ukrepov za odpravo nepravilnosti. Med obratovanjem so takšni posegi praviloma dražji in posledično to pomeni tudi izpad proizvodnje, kar ima v primeru naprav v sklopu elektroenergetskega sistema RS lahko posledice za celotno gospodarstvo. V skladu z načinom in vsebino inšpekcijskih pregledov, predpisanih s tehničnimi predpisi, elektroenergetska inšpekcija opravlja predpisane redne in izredne inšpekcijske preglede pri gradnji, obratovanju in vzdrževanju naslednjih elektroenergetskih objektov in naprav:

- proizvodnja električne energije v termoelektrarnah in v nuklearni elektrarni;
- proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah in malih elektrarnah na alternativne energetske vire;
- prenosno omrežje (400-110 kV) – daljnovodi, razdelilno transformatorske postaje;
- distribucijsko omrežje (110-0,4 kV) – daljnovodi, transformatorske postaje;
- veliki porabniki električne energije;
- ostali porabniki električne energije in objekti javnega pomena in
- elektroenergetske naprave po evropskih direktivah ATEX 110a in ATEX 118a.

3.3.2.2 Inšpekcijski nadzor

Delo elektroenergetske inšpekcije je v potekalo po sprejetem planu za leto 2012 na približno 2.000 elektroenergetskih objektih in napravah. Na področju inšpekcijskih pregledov elektroenergetskih naprav je bilo opravljenih največ pregledov pri distributerjih in uporabnikih. Sicer pa je ravno to področje tisto, kjer se pri inšpekcijskem nadzorstvu ugotavlja največ pomanjkljivosti zaradi nespoštovanja zakonov in tehničnih predpisov.

1.	Proizvodnja el. energije v NEK, TE, TE-TO, kogeneracijah,.. (redni pregledi in izgradnja)	19
2.	Proizvodnja el. energije v: (redni pregledi in izgradnja)	139
2.1	- hidroelektrarnah	10
2.2	- malih hidroelektrarnah	24
2.3	- fotovoltaičnih elektrarnah	105
3.	Prenosno omrežje (400 - 110 kV) (redni pregledi in izgradnja)	38
3.1	- DV 400 kV	3
3.2	- DV 220 kV	6
3.3	- DV 110 kV	19
3.4	- RTP 400 / 220 / 110 kV	10
4.	Distribucijsko omrežje (110 - 0,4 kV) (redni pregledi in izgradnja)	583
4.1	- DV in KB 110 kV	32
4.2	- DV in KB 35, 20, 10 kV	143
4.3	- RTP 110 / xx kV	51
4.4	- TP (35), 20, (10) kV	218
4.5	- nizkonapetostno omrežje	139
5.	Porabniki el. Energije:	318
5.1	- veliki porabniki (industrija, obrt, ...)	107
5.2	- porabniki (objekti javnega pomena, večstanovanjski objekti, izobraževalne ustanove, kulturne ustanove, bolnice, športni objekti, - inšpekcijski pregledi	211
6.	Licence, sistemska obratovalna navodila, splošni dobavni pogoji, usposobljenost upravljavcev elektro energetske naprave	44
7.	Elektroenergetske naprave v Ex varni izvedbi	55
8.	Izredni inšpekcijski pregledi (okvare, poškodbe, funkcionalni zagonski preskusi po izgradnji, prijave nepravilnosti)	85
SKUPAJ ELEKTROENERGETSKI INŠPEKTORJI		1281

Tabela 15: Število opravljenih inšpekcijskih pregledov po delovnih področjih

Najpogostejše nepravilnosti, ugotovljene pri inšpekcijskih pregledih, so naslednje:

- Pri inšpekcijskih pregledih elektroenergetskih naprav na napetostnih nivojih od 0,4 kV do 400 kV se stalno ugotavlja slabo vzdrževanje elektroenergetskih naprav v lasti gospodarskih družb, to je pri porabnikih električne energije, kjer poleg tehničnih problemov zaznavamo tudi povsem pravne probleme glede lastništva in pristojnosti upravljanja naprav. Na napravah 400 kV in 220 kV je slabše vzdrževanje pogojeno s kratkimi roki izklopov teh naprav, ko se lahko opravijo le najbolj nujna vzdrževalna dela, tako da se zagotovijo pogoji za zanesljivo obratovanje. V prihodnjem letu se predvideva izboljšanje, saj že usposablja delavne ekipe za delo pod napetostjo na 110 kV DV. Primarna in sekundarna oprema na stikališču 400 kV NEK je v celoti obnovljena. Izgradnja DV 400 kV Krško- Beričevo poteka po terminskem planu s predvidenem zaključkom del v letu 2013. Izgradnja poteka brez večjih zapletov. Kritičnih je nekaj DV 110 kV-predvsem na območju Primorske.
- Vzdrževanje elektroenergetskih objektov v lasti gospodarskih javnih služb za prenos in gospodarskih javnih služb za distribucijo električne energije v glavnem poteka po sprejetih in potrjenih planih vzdrževanja, opazamo težave pri usklajevanju vzdrževalnih del in rokov remontov, določenih z elektroenergetsko

bilanco. Veliko problemov pri vzdrževanju elektroenergetskih objektov predstavljajo nerešena lastninsko pravna razmerja, neurejene služnosti za elektroenergetska omrežja; iskanje soglasij lastnikov posameznih parcel je lahko zelo dolgo, včasih celo onemogočeno.

- Inšpekcijsko nadzorstvo elektroenergetskih objektov pri porabnikih-objektih javnega pomena (šole, vrtci) so pokazali, da se je na osnovi prejšnjih aktivnosti elektroenergetske inšpekcije izboljšalo. Inšpekcija pri rednih pregledih ne zaznava več toliko pomanjkljivosti na vzdrževanju objektov in naprav kot v preteklosti. Dokazila o opravljenih periodičnih pregledih in meritvah na elektroenergetskih napravah so večinoma izdana s strani preglednikov s predpisano strokovno usposobljenostjo. Objekti javnega pomena bodo tudi v prihodnje deležni večje pozornosti, ker so v teh objektih zaradi staranja in ponekod slabega vzdrževanja možni nastanki kratkih stikov, ki lahko povzročijo nepredvidljive posledice. V letu 2012 se je nadaljevala akcija pregledov nizkonapetostnih inštalacij v študentskih in dijaških domovih, šolah in otroških vrtcih. V aprilu 2009 je bil objavljen aktualni Pravilnik o zaščiti stavb pred delovanjem strele (Uradni list RS, št. 28/09), ki je skupaj s Tehnično smernico (junij 2009) Zaščita pred delovanjem strele, nadomestil zastareli Pravilnik o tehniških predpisih o strelovodih iz leta 1968. Z uveljavitvijo novega Pravilnika o zaščiti stavb pred delovanjem strele in pripadajoče Tehniške smernice so za projektiranje, nameščanje, delovanje in vzdrževanje sistema zaščite pred delovanjem strele dokončno postali obvezujoči leta 2006 objavljeni standardi. Za celovito zaščito vse bolj občutljivih naprav in sistemov pa je potrebno zagotoviti tudi učinkovito prenapetostno zaščito. Zanj je potrebno, da ustrezno sistemu in vrsti električnih inštalacij ter primeru uporabe izberemo ustrezne zaščitne elemente – odvodnike prenapetosti. V letu 2013 se predvideva še poostren inšpekcijski nadzor na objektih javnega pomena in industriji v smislu vzdrževanja strelovodne in prenapetostne zaščite. Poseben poudarek pri inšpekcijskem nadzoru v letu 2012 je bil usmerjen tudi v večstanovanjske zgradbe, ki imajo upravnike. Izkazuje se, da upravniki še niso seznanjeni z novim Pravilnikom o zahtevah za nizkonapetostne instalacije v stavbah (Uradni list RS, št. 41/09) v katerem je predpisana periodika preizkušanja električnih instalacij v stavbah. Akcija inšpekcijskih pregledov se bo nadaljevala tudi v letu 2013.
- Inšpekcijski nadzor elektroenergetskih naprav, vgrajenih v potencialno eksplozijsko ogroženih prostorih, je pokazal, da se je stanje na pri vzdrževanju naprav v eksplozijsko varni izvedbi izboljšalo. RS je že sprejela ustrezno zakonodajo, usklajeno z direktivami Evropske unije (direktiva 94/9/ES) in je bil v letu 2005 okrepljen nadzor nad temi napravami, ki se je nadaljeval tudi v letu 2010. Ugotavlja se, da se je stanje v letu 2012 izboljšalo, saj so lastniki teh naprav resneje pristopili k izpolnjevanju zahtev iz pravilnika o eksplozijski varnosti. V juniju 2006 je poteklo prehodno obdobje za pridobitev ustreznih certifikatov predvsem za staro opremo, ki je ni moč več ustrezno vzdrževati. Pereč problem na tem področju so izdana upravna dovoljenja s strani upravnih enot – uporabno dovoljenje brez ustreznega certifikata za vgraditev opreme v eksplozijsko ogroženem prostoru.
- Potrebno je tudi omeniti pomembno področje varnostno tehničnega obratovanja elektroenergetskih strojev, to je vzdrževanje ozemljitev. Vzdrževanje ozemljitev transformatorskih postaj, (kjer se visoki potenciali ki lahko nastanejo na ozemljitvah lahko prenesejo direktno do posameznih porabnikov), je relativno dobro. Nasprotno pa je vzdrževanje ozemljitev daljnovodov oz. posameznih DV stebrov slabše vzdrževano in torej bo potrebno v naslednjem obdobju posvetiti temu področju večjo pozornost.

3.3.2.2.1 Zaključek

V letu 2012 je 15 elektroenergetskih inšpektorjev opravilo 1766 inšpekcijskih pregledov, kar je povprečno 160 inšpekcijskih pregledov na posameznega inšpektorja. Ob tem je pomemben podatek, da so se trije inšpektorji upokojili, kar pomeni polno zaposlenost inšpektorjev glede na predpisan obseg dela pri enem inšpekcijskem pregledu in glede na plan dela za leto 2012.

Povzetek ugotovitev pri inšpekcijskih pregledih in ocena stanja energetskih naprav je naslednja:

- staranje primarne opreme v proizvodnih naprav v TEŠ in TET;
- neredno opravljanje predpisanih meritev in nastavitvev zaščitnih naprav – predvsem pri malih HE do moči 1 MW in tudi drugih elektroenergetskih napravah;
- kritično stanje primarne in sekundarne opreme pri večjih odjemalcih;
- slabo stanje naprav na elektro distribucijskem omrežju v odmaknjenih področjih, čeprav se je stanje v letu 2012 izboljšalo;
- slabo stanje vzdrževanja elektroenergetskih instalacij v objektih javnega pomena (večstanovanjske stavbe, šole, bolnišnice, študentski domovi, kulturne ustanove, idr.);
- z uveljavitvijo novega Pravilnika o zahtevah za nizkonapetostne instalacije v stavbah in Pravilnika o zaščiti stavb pred delovanjem strele, so bili s strani zakonodajalca (MOP) imenovani tudi pregledniki za ti dve področji. Ker se njihova poročila in dokazila včasih lahko bistveno razlikujejo od ugotovitev inšpektorjev, bi morali zagotoviti sredstva za naročanje presoje spornih zadev pri nevtralnih strokovnih inštitucijah;
- ne pridobijo se certifikati o skladnosti vgrajene opreme v eksplozijsko ogroženih prostorih in pomanjkljivo vzdrževanje; velik problem je področje »PRAH«;
- problem služnosti za obstoječo državno infrastrukturo (objekti za elektroenergetiko), bo potrebno rešiti s sistemskim zakonom, drugače se bodo pojavljali čedalje hujši problemi pri vzdrževanju le te. pojavljati so se začele zahteve za odstranitev SN in NN naprav iz večstanovanjskih objektov oziroma zahtevki za nenormalno visoke najemnine za prostore z vgrajenimi elektroenergetskimi napravami;
- nespoštovanje pogojev v izdanih soglasjih za priključitev proizvodnih naprav na elektroenergetsko omrežje (zadnji primer priključitev ČHE Avče na prenosno omrežje ELES, brez izpolnjenih pogojev iz soglasja - problemi obratovanja so še vedno prisotni);
- spremljanje sanacij škode nastale na dravskih elektrarna po vodni ujmi v letu 2012.

Kljub precejšnji obremenjenosti inšpektorjev je bil inšpekcijski nadzor elektroenergetskih naprav opravljen kvalitetno, kar dokazuje tudi razmeroma majhno število okvar glede na zastarelost energetskih naprav. Oskrba z električno energijo je dobra, čeprav se že zaznava porast pritožb nad kvaliteto dobavljene električne energije, predvsem neizpolnjenih pogojev o kvaliteti napetosti po standardu. Opaža se izdaja soglasij za priključitev objektov na nizkonapetostno elektroenergetsko omrežje, čeprav sistemski operater ve, da omrežje ne prenese dodatnih obremenitev. Okvare na energetskih napravah so bile posledica višje sile,

zastarelosti naprav ali pomanjkljivega vzdrževanja in pri nobeni okvari ni bil vzrok pomanjkljiv ali nestrokoven inšpekcijski nadzor.

3.3.3 PODROČJE RUDARSTVA

3.3.3.1 Pristojnost in zakonodaja

Rudarski inšpektorji izvajajo inšpekcijski nadzor v gospodarskih družbah, ki so nosilci rudarske pravice in izvajalci rudarskih del. Inšpekcijski nadzor se je v letu 2012 izvajal na podlagi: Zakona o rudarstvu in Zakona o varnosti in zdravju pri delu.

Inšpekcijski nadzor se je izvajal:

- v gospodarskih družbah s podzemnim in površinskim pridobivanjem mineralnih surovin;
- pri izvajalci rudarskih del (vrtalno – minerska dela, raziskovalna vrtanja) in izvajalci rudarskih del specializiranih za izvajanje rudarsko – geotehničnih del (predori, drugi podzemni objekti) in
- pri izvajalci drugih rudarskih del, ko dela niso v povezavi z izkoriščanjem mineralnih surovin.

Pooblastila

Pooblastila in pristojnosti rudarskih inšpektorjev so opredeljena v naslednjih predpisih in na njihovi podlagi izdanih podzakonskih aktov:

- Zakon o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/10 in naslednji);
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/12);
- Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 38/94 in naslednji);
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – UPB1);
- Zakon o splošni varnosti proizvodov (Uradni list RS, št. 101/03);
- Zakon o standardizaciji (Uradni list RS, št. 59/99);
- Zakon o akreditaciji (Uradni list RS, št. 59/99) in
- Zakon o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11).

Poleg inšpekcijskega nadzora so rudarski inšpektorji na podlagi zakonskih pooblastil izvajali še:

- raziskave nesreč in nevarnih pojavov v rudarstvu;
- nadzor reševalne opreme pri jamskih reševalnih službah rudnikov ter rudniških izvažalnih naprav (izvozni jaški);
- izdajali mnenja o izpolnjevanju pogojev za izvajanje rudarskih del, za dejavnost izdelovanja rudarske tehnične dokumentacije in revizije rudarskih projektov po ZRud-1;
- na podlagi imenovanj so sodelovali v upravnih postopkih komisij za tehnične preglede po ZRud-1;
- na podlagi imenovanj so sodelovali v komisijah za strokovne izpite nadzornikov, strelcev in upravnikov izvažalnih strojev, v komisiji za preizkus razstrelilnih sredstev, v komisiji za strokovne izpite za tehnične vodje, vodje tehničnih služb in samostojne projektante v rudarstvu in
- opravljali naloge za potrebe drugih organov.

3.3.3.2 Inšpekcijski nadzor

Za inšpekcijski nadzor rudarskih inšpektorjev je določena periodika izvajanja. Periodika nadzora je določena v 127. členu ZRud-1. Zaradi predpisane periodike inšpekcijskega nadzora je upravni akt, odločba, obravnavan periodično. Zavezanec je dolžan izvajati ukrepe inšpektorjev skladno s periodiko.

Rudarski inšpektorji imajo pooblastila delovnih inšpektorjev, kot to določata 72. člen ZVZD-1 in 125. Člen ZRud-1. Rudarski inšpektorji izvajajo nadzor na podlagi ZVZD-1 pri rudarskih in podzemnih gradbenih delih, ki se izvajajo z rudarskimi metodami dela. Kadar rudarski inšpektorji nadzorujejo izvajanje ukrepov s področja varnosti in zdravju pri delu pri izvajanju rudarskih del po določbah ZRud-1, ima rudarski inšpektor pravice in dolžnosti kot jih ima inšpektor za delo.

Rudarski inšpektor mora v primeru smrtne ali skupinske nesreče v rudniku takoj na mestu pričeti z raziskavo okoliščin nesreče, določiti ukrepe za zavarovanje dokazov in ukrepe varnostne narave. Poleg tega mora izdelati pisno mnenje o vzrokih nesreče (127. člen ZRud-1). Zaradi te določbe je v okviru rudarske inšpekcije, v povezavi s Centrom za obveščanje RS, organizirana stalna pripravljenost rudarskih inšpektorjev izven rednega delovnega časa.

3.3.3.3 OBSEG OPRAVLJENEGA DELA RUDARSKIH INŠPEKTORJEV LETU 2012

Na podlagi določil ZRud-1 je inšpekcijski nadzor rudarske inšpekcije razdeljen na dve osnovni področji, in sicer na raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin ter na izvajanje rudarskih del, ki niso v neposredni povezavi z raziskovanjem in izkoriščanjem mineralnih surovin.

Redni inšpekcijski nadzor je obsegal:

- nadzor rudnikov s podzemnim pridobivanjem z obrati in strokovnimi službami;
- nadzor pri pridobivanju ogljikovodikov v SV Sloveniji;
- nadzor nad zaključnimi zapiralnimi deli v petih rudnikih s podzemnim pridobivanjem, pri katerih je jamski del zaprt in pri treh zaprtih rudnikih, kjer se je izvajal nadzor nad še odprtimi podzemnimi objekti;
- nadzor rudarskih družb pri površinskem pridobivanjem mineralnih surovin na 225 lokacijah;
- opravljen je bil nadzor pri 14 samostojnih izvajalcih rudarskih del vključno z nadzorom pri izdelavi dveh predorov;
- opravljen je bil nadzor na rudniških prostorih s podeljenimi rudarskimi pravicami za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin;
- nadzor nad delovanjem petih rudarskih reševalnih služb pri rudnikih s podzemnim pridobivanjem oziroma pri rudnikih v zapiranju;
- nadzor nad izvajanjem razstreljevanja izven rudniških prostorov;
- nadzor pri izvajanju vrtalnih del globine nad 300 m izven rudniških prostorov;
- nadzor v primeru prisotnosti ogljikovodikov pri izkoriščanju geotermalnih voda;
- nadzor nad izvajanjem določil koncesijskih aktov in koncesijskih pogodb in
- nadzor nad obratovanjem treh podzemnih rudarskih muzejev.

Poleg rednega inšpekcijskega nadzora so rudarski inšpektorji v okviru svojih pristojnosti opravili še:

- raziskavo 13 nesreč pri delu in 4 nevarnih pojavov;

- izdali 24 mnenj o izpolnjevanju pogojev po ZRud-1;
- izvedli 4 predlogov tožilstvu zaradi suma kaznivega dejanj na področju izkoriščanja mineralnih surovin;
- obravnavali 12 primerov nedovoljenega pridobivanja mineralnih surovin;
- na podlagi imenovanj sodelovali v upravnih postopkih tehničnih pregledov na področju opustitve izkoriščanja mineralnih surovin;
- na podlagi imenovanj sodelovali v različnih komisijah (za izdajo tehničnega soglasja, za strokovne izpite za tehnične vodje, vodje tehničnih služb in samostojne projektante v rudarstvu, za preskuse znanja s področja eksplozivov pri MNZ);
- na podlagi določb podzakonskih predpisov ZRud-1 sodelovali v komisijah za strokovne izpite nadzornikov, strelcev in upravljavcev izvažalnih strojev;
- sodelovali z drugimi inšpekcijami, kakor tudi s strokovnimi organizacijami s področja rudarstva;
- po uradni dolžnosti sodelovali z gradbeno, kmetijsko, gozdarsko in okoljsko inšpekcijo, policijskimi upravami, Državnim tožilstvom in Državnim pravobranilstvom pri nadzoru nelegalnega izkoriščanja mineralnih surovin in
- sproti reševali prijave strank.

Vrsta dela	Št. nadzorov	Opomba
Redni inšpekcijski nadzor	208	Nosilci rudarske pravice, izvajalci rudarskih del...
Nesreče in nevarni pojavi	17	
Prijave	51	Miniranje in nedovoljeno izkoriščanje
Ostalo	24	Mnenja o usposobljenosti, prekrški...

Tabela 16: Število opravljenih pregledov v letu 2012

V letu 2012 so rudarski inšpektorji opravili 259 inšpekcijskih nadzorov, od tega 208 rednih in 51 izrednih. Poleg tega so rudarski inšpektorji kot del sistema zašite in reševanja RS sodelovali pri pripravi in izvedbi skupne reševalne vaje vseh enot zašcite in reševanja »SEŽANA 2012«, ki se je bila izvedena 26. 10. 2012 v kamnolomu Lipica. Ocenjujemo, da je bil inšpekcijski nadzor opravljen v okviru letnega programa in zastavljenih ciljev, s čemer so rudarski inšpektorji zagotavljali pri izvajalcih rudarskih del javni interes na področju varnosti in zdravju pri delu, varovanja okolja, ustreznosti delovne in varovalne opreme ter ukrepe v zvezi s protieksplzijsko zaščito v ogroženih območjih.

3.3.3.4 UGOTOVITVE PRI IZVAJANJU RUDARSKEGA INŠPEKCIJSKEGA NADZORA V LETU 2012

Ugotovitve pri izvajanju inšpekcijskega nadzora so sledeče:

- Odgovorne osebe izvajalcev izdajajo navodila za varno delo ter navodila za vzdrževanje, pregledovanje in preizkušanje, katerih izdaja je predpisana.
- Strokovna usposobljenost odgovornih oseb je ustrezna.
- Službe za varnost in zdravje ter pristojne odgovorne osebe na področju podzemnega pridobivanja premoga so aktivno vključene pri izvajanju inšpekcijskega nadzora predvsem na področju izvajanja ukrepov iz varnosti in zdravja.
- Na področju nadzora trga je vzpostavljeno učinkovito sodelovanje s carinskim organom.
- Obravnavane so bile prijave vplivov minerskih del na okolico in odlaganja nedovoljenih materialov.
- Pri podzemnem pridobivanju premoga je ugotovljeno povečanje odkopne fronte, pri čemer se je v okviru inšpekcijskega nadzora izvršilo preverjanje kriterijev varnega

odkopavanja, ob zahtevi stalne interne kontrole parametrov ter geomehanskega stanja v sloju.

- Na področju nadzora iz varnosti in zdravja pri delu je bilo izdanih nekaj prepovedi uporabe delovne opreme. Izvajalci so odpravili pomanjkljivosti v roku. Pri tem se sledi cilju zmanjševanja nesreč pri delu.
- Na področju nadzora trga je bila dosežena uveljavitev certificiranih samoreševalnih aparatov.
- Za delovno opremo je pridobljena ustrezna spremna dokumentacija in je označena v skladu s predpisi (Direktiva o strojih in Direktiva o protiekspluzijski zaščiti).
- Opravljen je bil nadzor nad tujimi izvajalci vrtnih del na naftnih poljih. Pomanjkljivosti so bile odpravljene v postavljenih rokih.
- Izvajalcem minerskih in vrtnih del izven rudniškega prostora so bila izdana opozorila glede veljavnosti določb 123. čl. ZRud-1.
- Pri izvajanju nadzora nad zapiralnimi deli v rudnikih je bilo ugotovljeno, da so zapiralna dela v rudnikih Zagorje, Senovo, Kanižarica, Idrija in Žirovski vrh v zaključni fazi oziroma so zaključena. Pristojni organi pripravljajo odločbe o ukinitvi pravic in obveznosti.
- Na podlagi Sklepa Vlade RS št. 36100-3/2012/3 z dne 6. 9. 2012, je ugotovljeno, da je potrjeno poročilo o izvedbi ekološke sanacije naftno plinskih vrtin po Programu za obdobje 1999-2011, kar pomeni, da so dela zaključena, stanje pa je ugotovljeno na podlagi zapisnika o internem tehničnem pregledu. Tehnični pregled, ki je v pristojnosti upravnega organa pa ni zaključen.
- Vrtine, ki so bile predmet programa zapiralnih del in so ob zapiranju bile predane v proizvodnjo, se po zaključenih zapiralnih delih obravnavajo kot proizvodne v skladu s koncesijsko pogodbo.
- Prihaja do sporočil strank o neurejenem statusu prostorskih načrtov na občinski ravni in v zvezi s tem časovni zastoji pri širitvah pridobivalnih prostorov.

Podzemno pridobivanje premoga se izvaja v premogovniku Velenje in v Rudniku Trbovlje – Hrastnik. Vzporedno s proizvodnjo se v Premogovniku Velenje izvaja postopek opustitve pridobivanja v jami Škale. V Rudniku Trbovlje – Hrastnik pa se izvajajo zapiralna dela na podlagi zakona. V letu 2012 so se še vedno izvajala zapiralna dela v rudnikih (premogovnikih) v zapiranju Zagorje, Kanižarica in Senovo. V rudniku Zagorje in Kanižarica se izvajajo zaključna zapiralna dela na površini, v rudniku Senovo pa jama še ni zaprta v celoti. V celoti je zaprta jama Rudnika Žirovski vrh, na površini pa še izvajajo sanacijska dela na odlagališčih hidrometalurške in jamske jalovine. V rudniku Mežica so bili postopki zapiranja zaključeni v letu 2005. V rudniku Idrija so zapiralna dela v jami zaključena. Nadaljujejo se zapiralna dela pri sanaciji naftno - plinskih polj v SV Sloveniji.

Z vidika inšpekcijskega nadzora je površinsko pridobivanje po številu objektov najobširnejše, po številu zaposlenih pa je takoj za podzemnim pridobivanjem. Največji delež predstavlja pridobivanje tehničnega kamna, sledi pridobivanje gramoza, gline, mivke in pridobivanje okrasnega kamna ter soli. Na področju izvajanja drugih rudarskih del se je obseg del zmanjšal predvsem zaradi manjšega obsega del izdelave predorov.

Kljub zapiranju rudnikov v Sloveniji še vedno deluje 5 reševalnih čet, in sicer Premogovnika Velenje, Rudnika Trbovlje – Hrastnik, Naftne Geoterm Lendava, Rudnika Mežica in Rudnika Idrija. Rudarska reševalna četa Premogovnika Velenje je vključena v koncept reševanja pri Civilni zaščiti RS. Usposabljanje reševalcev poteka po sprejetih programih, pregledovanje reševalne opreme pa izvaja pooblaščenec. Rudarske reševalne službe na področju usposabljanja in nudenja pomoči usklajuje Koordinacijski odbor reševalnih služb rudnikov Slovenije.

3.3.3.5 ZAKLJUČNE UGOTOVITVE NADZORA

Predpisano periodično izvajanje inšpekcijskega nadzora na področju rudarstva je v letu 2012 še potekalo v skladu z letnim programom dela ter na podlagi ZRud-1. Težave pričakujemo pri izvajanju inšpekcijskega nadzora v letu 2013, zaradi upokojitve enega rudarskega inšpektorja in ne nadomestitve z novim rudarskim inšpektorjem. V letu 2012 so rudarski inšpektorji zaznali povečano število stečajev nosilcev rudarske pravice oziroma izvajalcev rudarskih del. Rudarski inšpektorji so v teh primerih ukrepali v skladu z določili ZRud-1.

Ugotovitve pri izvajanju nadzora kažejo, da se stanje na področje zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu pri izvajanju rudarskih del na splošno izboljšuje, kar je deloma tudi posledica izrazite preventivne vloge inšpekcijskega nadzora. Uspešnost nadzora na področju preprečevanja kraje mineralne surovine je odvisna tudi od sodelovanja z drugimi inšpekcijskimi organi.

3.3.3.6 Prekrškovni postopek

Zaradi rednega izvrševanja ukrepov, ki so bili izrečeni zavezancem (odločbe, opozorila) ni bilo potrebe po posebnem represivnem delovanju rudarskih inšpektorjev, razen v primerih, ki so bili predani v nadaljnjo obravnavo pristojnim organom. Izvajalci povečini sledijo pri izvajanju inšpekcijskim rokom, ki so z odločbami določeni za odpravo pomanjkljivosti.

3.4 GRADBENA, GEODETSKA IN STANOVANJSKA INŠPEKCIJA

3.4.1 PODROČJE GRADNJE

3.4.1.1 Pristojnost in zakonodaja

Pristojnosti in pooblastila gradbene inšpekcije izhajajo iz določil:

- Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02 in naslednji) in
- Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in naslednji).

Po teh zakonih gradbeni inšpektorji nadzirajo gradnjo objektov, med drugim:

- ali so izpolnjeni pogoji za začetek gradnje oziroma drugih del po ZGO-1;
- ali se gradnja oziroma sprememba namembnosti izvaja skladno z izdanim gradbenim dovoljenjem;
- ali se objekti gradijo ter ali so zgrajeni in vzdrževani tako, da zagotavljajo zanesljivost in izpolnjujejo bistvene zahteve po ZGO-1;
- ali so izpolnjeni pogoji za začetek uporabe objektov ZGO-1;
- ali udeleženci pri graditvi objektov, ko opravljajo dejavnost prostorskega načrtovanja, projektiranja, revidiranja, gradnje in gradbenega nadzora, izpolnjujejo pogoje, določene z ZGO-1 tem zakonom;
- ali se dela, za katera ni treba pridobiti dovoljenj po ZGO-1, izvajajo v skladu s prostorskimi akti in gradbenimi predpisi;
- ali se gradi objekt, za katerega je izdan sklep, s katerim se je dovolila obnova postopka in zadržanje izvršitve gradbenega dovoljenja.

Gradbena inšpekcija nadaljuje tudi postopke po določbah Zakona o urejanju naselij in drugih posegov prostor (Uradni list SRS, št. 18/1984 in naslednji) ter Zakona o graditvi objektov (Uradni list SRS, št. 34/1984 in naslednji), ki sta prenehala veljati 1. 1. 2003.

Osnovni cilji gradbene inšpekcije so predvsem:

- čim bolj učinkovito preprečevanje nedovoljenih gradenj;
- v vseh fazah gradnje objektov kontrolirati izpolnjevanje z zakonom določenih bistvenih zahtev glede lastnosti objektov in
- zagotoviti izpolnjevanje predpisanih pogojev in kvaliteto dela pri opravljanju dejavnosti v zvezi z graditvijo objektov.

Vsa dejanja in postopki gradbene inšpekcije so namenjena doseganju teh osnovnih ciljev, s tem namenom inšpektorji tudi dosledno vodijo prekrškovne postopke in izrekajo globe.

3.4.1.2 Inšpekcijski nadzor

Osnovna naloga gradbene inšpekcije je nadzor nad gradnjo objektov, predvsem preprečevanje nedovoljene gradnje in nadziranje izpolnjevanje z zakonom predvidenih bistvenih zahtev glede lastnosti objektov v vseh fazah graditve. Gradbeni inšpektorji v splošnem ugotavljajo, da se število novih nelegalnih gradenj (objekti, zgrajeni brez dovoljenj - zanje inšpektor naloži odstranitev) zmanjšuje. Večina nedovoljenih gradenj (nelegalne in neskladne – v nasprotju z gradbenim dovoljenjem) se ugotavlja na zazidljivih območjih – zmanjšuje se število nelegalnih gradenj na kmetijskih zemljiščih. Zmanjšuje se tudi število

večjih gradbišč, kar je posledica splošne gospodarske krize, ki je močno posegla v gradbeni sektor.

Določene težave so v postopkih gradbene inšpekcije v zvezi s spremembo namembnosti objektov, predvsem pa pri spreminjanju stanovanjskih objektov v večstanovanjske objekte. Razlog je predvsem v možnosti, da se etažna lastnina razdeli in v uradnih evidencah vpiše na novo stanje (tudi lastniško), ne glede na legalnost izvedenih del. Vzrok navedenim zapletom so predpisi s področja geodetskih dejavnosti, ker so spremembe v uradnih evidencah mogoče ne glede na legalnost novega stanja. Inšpekcija je predlagala ustrezne spremembe predpisov.

Konec julija 2012 je začela veljati novela Zakona o graditvi objektov – ZGO-1D. Novela je v zvezi z delom gradbene inšpekcije prinesla predvsem naslednje spremembe:

- podrobneje je opredeljen pojem »objekta« in posledično pristojnost gradbenega inšpektorja;
- ukinja se obveza pridobitve gradbenega dovoljenja za spremembo namembnosti v nezahtevnih objektih in enostanovanjskih stavbah;
- ukinja se obveznost pridobitve uporabnega dovoljenja pred pričetkom uporabe enostavnih in nezahtevnih objektov ter enostanovanjskih stavb in
- gradbenim inšpektorjem se omogoča izvršba inšpekcijskih odločb za odstranitev objekta z denarno prisilitvijo.

Predvsem te dodatne aktivnosti in pa dejstvo, da je gradbeni inšpektor še vedno pristojen za nadzor, če so enostavni objekti, za katere sicer gradbeno dovoljenje ni potrebno, zgrajeni oziroma postavljeni v skladu z občinskimi prostorskimi akti, ali če so za postavitve pridobljena ustrezna soglasja, ipd., predstavljajo še vedno veliko breme in povečano število postopkov gradbene inšpekcije. Če namreč pogoji, določeni v občinskem prostorskem aktu, za postavitve enostavnega objekta, za katerega po ZGO-1 gradbeno dovoljenje ni potrebno, mora gradbeni inšpektor uvesti postopek in ukrepati kot da gre za nelegalno gradnjo. Takšen postopek – ugotavljanje opisanih pogojev za gradnjo ali postavitve - pa je sicer po vsebini postopek izdaje dovoljenja, kakršnega vodijo upravne enote, pogoje pa sicer ugotavljajo tudi občinske službe za urejanje prostora.

Gradbeni inšpektorji so v letu 2012 uvedli 4119 inšpekcijskih postopkov. Največ inšpekcijskih pregledov in zaslišanj so opravili v zvezi z gradnjo manj zahtevnih in nezahtevnih objektov. Med manj zahtevnimi objekti prevladujejo stanovanjske stavbe. V zvezi z manj zahtevnimi objekti je bilo izrečenih tudi največ inšpekcijskih ukrepov, manj v zvezi z nezahtevnimi objekti, precej manj pa v zvezi z zahtevnimi objekti. Glede na razmerje med številom opravljenih pregledov in številom izrečenih inšpekcijskih ukrepov zaradi nelegalne gradnje je bilo največ kršitev ugotovljenih pri manj zahtevnih nestanovanjskih objektih.

Zoper izrečene inšpekcijske ukrepe lahko stranke v postopku vložijo pravna sredstva. V letu 2012 so bile s pritožbo uspešne v približno 16%. V letu 2012 je bilo saniranih 778 nedovoljenih gradenj, dodatno pa je bilo iz drugih razlogov od junija dalje ustavljenih 472 inšpekcijskih postopkov.

Natančnejše stanje s podatki o dejanjih in ukrepih gradbene inšpekcije v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2012 je razvidno iz Tabele 17: Inšpekcijski postopek.

št. pregledov	št. zapisnikov	št. opozoril	št. odločb	št. sklepov	št. sklepov - izvršba
12511	12511	546	1527	1688	908

Tabela 17: Podatki o inšpekcijskem postopku

Gradbena inšpekcija se od leta 2012 deli na 4 območne enote (OE), in sicer OE Ljubljana - Kranj, OE Koper - Nova Gorica, OE Maribor - Murska Sobota in OE Celje-Novo mesto. Vsaka izmed navedenih enot ima svoje značilnosti in problematiko, ki jo predstavljamo v nadaljevanju.

OE Ljubljana - Kranj

OE Ljubljana-Kranj izvaja nadzor nad gradnjo na območju osrednje Slovenije in Gorenjske. Za območje je specifična mestoma visoka gostota poselitve z velikimi pritiski na prostor, po drugi strani pa velika območja narodnih in krajinskih parkov z najstrožjimi varstvenimi režimi. Posledično je za enoto značilen velik pripad prijav, raznih zahtev prijaviteljev in investitorjev, zahtev državnih organov ter večje število novinarskih vprašanj. V letu 2012 se je nadaljeval sistematičen nadzor nad novogradnjami, kakor tudi nad rekonstrukcijami obstoječih objektov. Opravljen je bil nadzor predvsem v mestnih jedrih in drugih gosto naseljenih območjih, predvsem v primerih, kjer se izvajajo dozidave in rekonstrukcije obstoječih objektov z namenom bodoče prodaje. Največkrat je ugotovljena gradnja z namenom prilagajanja objektov oziroma delov objektov za stanovanjske potrebe.

Pomemben del inšpekcijskega nadzora predstavljajo tudi večja gradbišča. Pri tem je bila opravljena kontrola gradbenih proizvodov, ki se vgrajujejo v objekt, in delo udeležencev pri gradnji. Največ kršitev je bilo ugotovljenih v zvezi z gradbenimi proizvodi, manj pri nadzoru udeležencev pri graditvi oziroma pri ugotavljanju skladnosti gradenj z izdanimi dovoljenji. Pri nadzoru je bilo poleg tega ugotovljeno, da predvsem manjši izvajalci ne izvajajo gradnje betonskih konstrukcij skladno s standardom SIST EN 13670 oziroma z nacionalnim dodatkom k temu standardu. Gradbeni inšpektorji OE Ljubljana-Kranj so pri nadzoru sodelovali z lokalnimi skupnostmi oziroma občinskimi in medobčinskimi inšpektorji, drugimi inšpekcijskimi službami, drugimi državnimi organi, itd. Tako je bilo opravljenih več pregledov gradbišč policije, delovne in davčne inšpekcije v okviru skupnih akcij Regijske koordinacije za Gorenjsko, skupni ogled s tržno inšpekcijo ter inšpekcijo za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami v primeru lokala Klub Cirkus, skupna akcija policije, okoljske inšpekcije ter predstavniki lokalne skupnosti oz. občinskimi službami v občini Grosuplje, itd. Na območjih zaščite po predpisih o varstvu kulturne dediščine, so bili opravljeni pregledi starih mestnih jeder Ljubljane in Kamnika, Ugotovljeni so bili posegi oziroma rekonstrukcije starih objektov, v večini primerov z ustreznimi dovoljenji.

OE Koper - Nova Gorica

OE Koper - Nova Gorica izvaja nadzor nad gradnjo na območju zahodne Slovenije, kjer je prostorska problematika precej raznolika. Za obalni del področja nadzora so značilni veliki pritiski na prostor, kar je posledica velikega interesa za gradnjo v obmorskem delu. To se kaže v povečanem številu nelegalnih gradenj, predvsem rekonstrukcij in prizidav obstoječih objektov ter novogradnjo počitniških objektov, predvsem na kmetijskih zemljiščih. V letu 2012 se je izvajal nadzor nad novogradnjami, kakor tudi nad rekonstrukcijami obstoječih objektov v starih mestnih jedrih in drugih gosto naseljenih območjih, predvsem v primerih gradnje za trg. V preostalem delu enote gradbena inšpekcija obravnava veliko enostavnih in nezahtevnih objektov, manj je velikih gradbišč. Povečuje se pripad zadev, ki se nanašajo na gradnje pred letom 1990, in prijav domnevno nevarnih objektov, za katere pa se velikokrat izkaže, da gre za stare, zapuščene, nevzdrževane objekte, ki niso predmet inšpekcijskega ukrepanja.

OE Maribor - Murska Sobota

OE Maribor - Murska Sobota izvaja nadzor na območju vzhodne Slovenije. V območni enoti ugotavljajo upadanje števila in obsega vseh vrst gradenj v primerjavi s prejšnjimi leti, gradnja za trg se je skoraj povsem ustavila. Med gradnjami prevladuje gradnja energetskih objektov, zlasti sončnih elektrarn in z njimi povezanih objektov (kozolci, skednji), gradnja bioplinarna, gradnja kmetijskih objektov za vzrejo živali, izdelavo podstrešnih stanovanj v obstoječih objektih, poslovnih prostorov v obstoječih objektih, rekonstrukcije in spremembe namembnosti. Število nelegalnih gradenj se v zadnjih letih zmanjšuje, kar je posledica dobrega dela gradbenih inšpektorjev v preteklosti.

Večje število kršitev je bilo ugotovljenih v zvezi z nedovoljeno gradnjo na kmetijskih zemljiščih, spreminjanjem nezahtevnih objektov v manj zahtevne, gradnjo objektov s sončnimi elektrarnami na kmetijskih zemljiščih, neskladno gradnjo in podobno. V večini primerov investitorji še pred izvršljivostjo odločbe o odstranitvi pridobijo ustrezna dovoljenja. Poudarek pri delu je bil na reševanju starejših zadev in sprotnim odzivanju na prijave občanov, pa tudi na izvrševanju že izdanih inšpekcijskih odločb. Določeno število odločb je bilo izvršenih, ker so zavezanci sami odstranili nelegalno zgrajene objekte, ali pa so si pridobili gradbena dovoljenja za nelegalne objekte. Vršila se je tudi kontrola gradbišč, predvsem nad udeleženci pri graditvi glede izpolnjevanje pogojev in zavarovanja.

OE Celje-Novo mesto

OE Celje -Novo mesto izvaja nadzor na območju Celjske kotline, Velenja, Posavja in Dolenjske. Gre za veliko enoto z močno razvejano prostorsko problematiko. Posebnosti področja Dolenjske so predvsem v velikem številu objektov in novih gradenj izven območja naselij, na vinogradniških območjih in območjih razpršene poselitve ter romska naselja, ki so skoraj v vseh občinah Dolenjske. V večini primerov gre za naselja, ki so v celoti nelegalna. V preostalem delu enote problematika ni tako enovita in zajema tako gradnjo večjih industrijskih in energetskih objektov kot tudi gradnjo enostavnih oziroma nezahtevnih objektov. V letu 2012 je bilo opazno povečanje števila prijav v zvezi z medsosledskimi spori in prijav domnevno nevarnih objektov.

Ne glede na prioritete v letnem planu za leto 2012 so gradbeni inšpektorji večino postopkov pričeli na podlagi prijav, predvsem nedovoljenih gradenj. Pri velikem številu prijav in dolgotrajnosti inšpekcijskih postopkov je bilo manj časa namenjenega inšpekcijskemu nadzoru gradbišč, k manjšemu obsegu pa je pripomoglo tudi siceršnje zmanjšanje števila gradbišč. Ne glede na manjši obseg nadzora pa je bilo ugotovljeno, da se pod krinko gradnje v lastni režiji vrši gradnja po gradbenih pogodbah, čeprav predpisi tega ne dopuščajo. Poudarek dela gradbenih inšpektorjev je bil na reševanju starih zadev z namenom zmanjšanja števila aktivnih spisov. Dejavno je sodelovanje v skupnih akcijah Regijske koordinacije inšpekcij (nadzor turističnih kmetij, nadzor gradbišč), s policijo ter ostalimi državnimi in občinskimi organi.

3.4.1.3 Prekrškovni postopek

Z uveljavitvijo Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03), ki se je začel uporabljati z začetkom leta 2005, sta se vsebina in obseg dela gradbenih inšpektorjev močno spremenila oziroma razširila. Na podlagi drugega odstavka 45. člena tega zakona so namreč upravni in drugi državni organi, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški, postali prekrškovni organi.

V letu 2012 je gradbena inšpekcija ugotovila in sankcionirala največ kršitev na področju manj zahtevnih objektov, predvsem stanovanjskih stavb, ter nezahtevnih objektov. Ugotovljenih je bilo precej manj kršitev v zvezi z zahtevnimi objekti, kar je posledica zmanjšanja števila velikih gradbišč zaradi gospodarske krize.

Natančnejše stanje s podatki o dejanjih in ukrepih gradbene inšpekcije v okviru prekrškovnih postopkov v letu 2012 je razvidno iz Tabele 18.

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl. OPOMIN	št. ZSV	št. predl. uklonilni zapor	št. obdolžilnih predlogov
603	8	495	46	52	94	3	4

Tabela 18: Podatki o prekrškovnem postopku

3.4.2 PODROČJE GEODETSKE DEJAVNOSTI

3.4.2.1 Pristojnost in zakonodaja

Geodetska inšpekcija opravlja nadzorstvo nad izvajanjem zakonov in drugih predpisov s področja geodetske dejavnosti, izvajanjem geodetskih dejavnosti in izvajanjem geodetskih storitev. Temeljni zakon, ki opredeljuje pristojnosti geodetske inšpekcije, je Zakon o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 77/10). Po tem zakonu geodetski inšpektor nadzoruje zlasti izpolnjevanje pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti za geodetsko podjetje, odgovornega geodeta in geodeta. V primeru ugotovljenih nepravilnosti po tem zakonu geodetski inšpektor poleg prekrškovnega postopka odredi prepoved opravljanja geodetske dejavnosti in izbris iz ustreznih imenikov.

Poleg tega zakona geodetska inšpekcija izvaja nadzor tudi nad drugimi zakoni s področja geodetske dejavnosti:

- Zakon o evidentiranju nepremičnin (Uradni list RS, št. 47/06 in naslednji),
- Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin (Uradni list RS, št. 50/06 in naslednji),
- Zakon o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (Uradni list RS, št. 25/08).

Osnovna naloga geodetskega inšpektorja je nadzor v zvezi z izpolnjevanjem pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti v skladu z zakonom za geodetska podjetja, odgovorne geodete in geodete. Pri opisanem gre predvsem za opravljanje nadzora nad:

- izpolnjevanjem pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti, ki jo lahko opravlja fizična ali pravna oseba, ki ima v Poslovni register Slovenije vpisano geodetsko dejavnost in mora imeti zavarovano poslovno odgovornost ter na podlagi pogodbe o zaposlitvi zagotovljeno sodelovanje odgovornega geodeta,
- vpisom v imenik geodetskih podjetij,
- izpolnjevanjem pogojev za odgovorne geodete in
- izpolnjevanjem pogojev za geodete (geodetska izkaznica).

3.4.2.2 Inšpekcijski nadzor

V letu 2012 je geodetska inšpekcija obravnavala 88 prijav. Večina prijav se še vedno nanaša na opravljanje geodetskih storitev na terenu in njihove domnevne nepravilnosti, čeprav se vprašanje nestrinjanja z vzpostavitvijo katastrske meje v naravi rešuje v sodnem postopku določitve meje, kar pa je povezano za posameznika s precejšnjimi stroški. Za skladnost izdelka oz. dela s predpisi geodetske stroke je odgovoren odgovorni geodet, ki s svojim podpisom in identifikacijsko številko na izdelku potrjuje pravilnost le tega. V vseh

obravnavanih primerih se preveri, ali ima geodetsko podjetje pridobljeno dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev in ali je posamezne storitve, ki so podlaga za urejanje mej zemljišč in parcelacijo, opravljal geodet z ustrezno strokovno izobrazbo in z opravljenim posebnim strokovnim izpitom. Izdana je bila ena odločba o prepovedi opravljanja dejavnosti in dve opozorili.

Geodetska inšpekcija prejme tudi posamezne prijave oz. pritožbe, ki se nanašajo na konkretne akte geodetskih uprav ali pa na "napake", ki so jih stranke zaznale v arhivskih podatkih geodetskih uprav. Za reševanje takih in podobnih prijav geodetska inšpekcija ni pristojna.

V zadnjem času opazamo, da na terenu izvajajo posamezne geodetske storitve tudi posamezniki, ki ne izpolnjujejo pogojev (nimajo geodetske izkaznice s katero izkazujejo, da imajo ustrezno izobrazbo, delovne izkušnje in opravljen strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev), vendar je takega posameznika težko odkriti, še težje pa dokazati nepravilnosti. Geodetska inšpekcija bo tako v letu 2013 povečala obseg nadzora nad podjetji, ki opravljajo geodetsko dejavnost.

3.4.2.3 Prekrškovni postopek

Z uveljavitvijo Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03), ki se je začel uporabljati z začetkom leta 2005, sta se vsebina in obseg dela geodetske inšpekcije močno spremenila oziroma razširila. Na podlagi drugega odstavka 45. člena tega zakona so namreč upravni in drugi državni organi, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški, postali prekrškovni organi.

Prekrškovni organi odločajo v postopkih za prekrške prekršovnega organa oziroma t. im. hitrih postopkih, ki se začnejo po uradni dolžnosti ali z vložitvijo pisnega predloga oškodovanca, državnega tožilca ali državnega organa, nosilca javnih pooblastil ali samoupravne lokalne skupnosti. V primeru ugotovljene storitve prekrška se storilcu izreče globa, vendar pa lahko pooblaščen uradna oseba prekršovnega organa namesto izreka sankcije kršitelja zgolj opozori.

Geodetska inšpekcija v okviru prekršovnega postopka relativno pogosto obravnava prijave v zvezi z odstranitvijo oz. poškodovanjem mejnih znamenj. Prijave običajno temeljijo na obtožbah "sosedu" in domnevnomu kršitelju mnogokrat ni mogoče dokazati storjenega prekrška. V primerih, ko je kršitelju dokazano, da je z odstranitvijo oz. poškodovanjem mejnikov bil storjen prekršek iz malomarnosti ali namerno, je izdana odločba o prekršku. V vseh primerih prejetih prijav je bil uveden postopek o prekršku (12 prijav), izdani pa sta bili dve odločbi o prekršku.

Zakon o evidentiranju nepremičnin predpisuje obvezno evidentiranje stavb v kataster stavb. V primerih, ko Geodetska uprava ugotovi, da stavba ni evidentirana v katastru stavb in zavezanec tega ne stori niti po opozorilu Geodetske uprave, ta geodetski inšpekciji poda predlog za uvedbo postopka o prekršku. V letu 2012 smo tako prejeli od Geodetske uprave RS 263 predlogov za uvedbo postopka o prekršku zaradi neevidentiranja stavbe v kataster stavb in 10 predlogov zaradi posredovanja nepravilnih ali nepopolnih podatkov o posamezni stavbi. Izdanih je bilo 187 odločb o prekršku in 171 opozoril. V zadnjem času opazamo, da se kršitelji po prejemu obvestila o uvedbi postopka o prekršku ustrezno odzovejo in uredijo vse potrebno za vpis stavbe v kataster stavb. Natančnejše stanje s podatki o dejanjih in ukrepih geodetske inšpekcije v okviru prekršovnih postopkov v letu 2012 je razvidno iz Tabele 19.

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl. OPOMIN	št. ZSV	št. predl. uklonilni zapor	št. obdolžilnih predlogov
262	176	-	119	70	1	9	-

Tabela 29: Podatki o prekrškovnem postopku

3.4.3 **PODROČJE STANOVANJ**

3.4.3.1 **Pristojnost in zakonodaja**

Pristojnost stanovanjske inšpekcije in pooblastila za izvajanje inšpekcijskega nadzora določajo Stanovanjski zakon, Zakon o varstvu kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb, Zakon o splošnem upravnem postopku, Zakon o inšpekcijskem nadzoru, Zakon o prekrških ter podzakonski predpisi, izdani na podlagi teh zakonov.

Stanovanjski zakon

Stanovanjski zakon določa, da inšpekcijski nadzor nad uresničevanjem javnega interesa na stanovanjskem področju opravljajo inšpektorji stanovanjske inšpekcije. Pristojnost stanovanjskega inšpektorja se konkretizira v sledečem:

- v ukrepih, ki zagotavljajo vzdrževanje skupnih delov večstanovanjskih stavb v etažni lastnini v skladu z normativi za vzdrževanje,
- v določitvi začasnega upravnika,
- v ukrepih zoper posameznega etažnega lastnika, da vzdržuje stanovanje tako, da se odvrne škoda, ki bi nastala drugim posameznim delom ali da se najemniku omogoči normalna uporaba stanovanja,
- v prepovedi opravljanja dejavnosti v delu stanovanja, če niso izpolnjeni pogoji določeni v zakonu ter,
- da etažnemu lastniku, ki vgradi napravo na skupne dele večstanovanjske hiše brez potrebnega soglasja ostalih etažnih lastnikov, naloži njegovo pridobitev, oziroma odstranitev naprave in sanacijo povzročene škode, če soglasje ni pridobljeno.

Zakon o varstvu kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb (ZVKSES)

Zakon je stopil v veljavo 1. avgusta 2004. Namen zakona je zavarovanje kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb pred finančno nesposobnostjo investitorjev, ko ti še pred končanjem gradnje pričnejo s prodajo, pri čemer se kupci zavežejo del kupnine plačati pred izročitvijo predmeta prodaje. Nadzor nad tem ali prodajalci pri prodaji stanovanjskih stavb in stanovanj potrošnikom ravnajo v skladu z določbami o prodaji, ki so urejene v drugem poglavju zakona, opravljajo stanovanjski inšpektorji. Če prodajalec sklepa prodajne pogodbe, oziroma oglašuje prodajo v nasprotju z določbami tega zakona, mu stanovanjski inšpektor glede na vsebino kršitve prepove sklepanje prodajnih pogodb oziroma oglaševanje ali odredi ukrepe za odpravo nepravilnosti. Kadar inšpektor oceni, da je zaradi načina in obsega kršitve to potrebno za zaščito kupcev, svojo odločbo tudi javno objavi.

3.4.3.2 **Inšpekcijski nadzor**

Stanovanjski inšpektorji so uvedli postopek po uradni dolžnosti v 521 zadevah, in 12 izvršilnih postopkov. Državljanom in državljanke je bilo na njihove vloge, za katere ni bila podana podlaga za uvedbo inšpekcijskega ali prekrškovnega postopka, posredovano 716 sporočil in obvestil o vprašanih povezanih z upravljanjem v večstanovanjskih stavbah.

št. pregledov	št. zapisnikov	št. opozoril	št. odločb	št. sklepov	št. sklepov - izvršba
141	153	7	89	87	21

Tabela 3: Število dejanj/ukrepov v inšpekcijskih postopkih stanovanjske inšpekcije

V rednem inšpekcijskem postopku smo izdali skupaj 89 ureditvenih odločb.

Večina ureditvenih odločb se tudi v tem letu nanaša na vzdrževanje skupnih delov in popravilo napak v posameznem delu (66 odločb). V postopkih v zvezi z ZVKSES ni bila izdana nobena odločba, saj so se prijave nanašale na problematiko reševanja reklamacijskih zahtevkov in opustitev izročitve v zakonu določene dokumentacije (npr. bančna garancija, uporabno dovoljenje ipd.), kupcu. Za reševanje teh vprašanj so pristojna le sodišča.

Zoper odločbe izdane v rednem inšpekcijskem postopku je bilo vloženih 16 pritožb. Pritožbeni organ je zavrnil oziroma zavrgel 9 pritožb, v 4 primerih pa je odločbo stanovanjske inšpekcije odpravil.

V izvršilnih postopkih, ki se vodijo samostojno po uradni dolžnosti, je bilo izdanih 21. sklepov o dovolitvi izvršbe. Vse izvršbe za nedelarne obveznosti so se opravljale s prisilitvijo. Za leto 2012 smo planirali 130 pregledov objektov, oziroma posameznih delov in 20 pregledov v zvezi s poslovanjem upravnikov ter načrtovali 90 ureditvenih odločb. Iz zgornjih podatkov je razvidno, da smo planirane cilje tudi uresničili.

3.4.3.3 Prekrškovni postopek

Po Zakonu o prekrških so stanovanjski inšpektorji tudi prekrškovni organi, ki vodijo postopke po uradni dolžnosti v tako imenovanem hitrem postopku.

Kršitve stanovanjskega zakona, ki hkrati pomenijo storitev prekrška so določene v XVII poglavja in so za etažne lastnike določene v razponu od 500 € do 1200 € enako za najemnike, za upravnike- pravne osebe od 5000 € do 125.000 €. Prekrškovni organ lahko pri določitvi globe izreče le najnižji znesek.

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl. OPOMIN	št. ZSV	št. predl. uklonilni zapor	št. obdolžilnih predlogov
70	6	5	2	4	1		

Tabela 4: Število postopkov/ukrepov v prekrškovnih postopkih stanovanjske inšpekcije

Zaradi suma storitve prekrška smo začeli s postopkom v 70 zadevah. Najpogostejše domnevne kršitve etažnih lastnikov na podlagi prijav so bile: izvedbena dela v posameznem delu brez potrebnega soglasja ostalih etažnih lastnikov (10 zadev), sklenitev najemnega razmerja brez pisne najemne pogodbe (8 zadev). Zoper upravnike so se prijave nanašale na kršitve v zvezi s: sklicevanjem zbora etažnih lastnikov in sestavo zapisnika (15 zadev), predajo poslov novemu upravniku (8 zadev), porabo sredstev rezervnega sklada (5 zadev), onemogočanje vpogleda v pogodbe sklenjene s tretjimi osebami (3 zadeve), opustitev zbiranja ponudb pri sklepanju poslov s tretjimi osebami in sestava letnega poročila in poročanje etažnim lastnikom.

Preko sto vlog podanih s strani etažnih lastnikov se je vsebinsko nanašalo na dvome oziroma reklamacije izstavljenih mesečnih obračunov stroškov upravljanja v zmotnem prepričanju, da ima stanovanjska inšpekcija pooblastila za ugotavljanje pravilnosti samega računa oziroma posameznih stroškov. Prijaviteljem smo pojasnjevali, da ima potrošnik (etažni lastnik), ki se ne strinja z izstavljenim računom pravico do reklamacije- ugovora v določenem roku, v katerem navede razloge zaradi katerih račun reklamira. O upravičenosti reklamacijskega zahtevka lahko presoja le sodišče, v kolikor se stranki ne usmeta dogovoriti.

V planu smo zapisali, da bo opravljenih 20 pregledov finančno knjigovodske dokumentacije v zvezi s poslovanjem upravnikov. To število je bilo preseženo, vendar je bilo ugotovljenih le nekaj lažjih kršitev za katere smo izrekli opozorilo.

4 DRUGE AKTIVNOSTI

4.1 PREDLAGANE SPREMEMBE PREDPISOV

Predlog sprememb in dopolnitev SZ-1 in SZ-1a Ur list RS št. 69/2003 in 57/2008, na podlagi opažanj stanovanjske inšpekcije pri izvajanju pooblastil inšpekcijskega nadzorstva
Predlagamo spremembe oziroma dopolnitve nekaterih dosedanjih temeljnih rešitev, za katere menimo, da bi omogočile boljše upravljanje večstanovanjskih stavb.

5.čl. SZ-1- skupni deli

Stanovanjski zakon v tem členu opredeljuje pojem skupnih delov tako, da jih našteva.

V dosednji praksi je postala ločnica med skupnimi deli in tistimi, ki sodijo k posameznem delu v nekaterih primerih sporna, nejasna in celo škodljiva za funkcioniranje stavbe.

Primer: zunanja okna, kot del stavbnega pohištva, se sedaj štejejo za sestavni del posameznega dela (razen pri strešnih oknih kjer so stališča deljena, ali gre za gradbeni element, ki služi samo posameznemu delu ali tudi skupnim delom, tako kot zunanja stran balkona, ki predstavlja hkrati tudi fasado). Menimo, da bi jih morali šteti za del fasade torej za skupni del, saj njihova posamezna menjava ali nestrokovna sprememba lahko povzroči škodo na fasadi, njeno trajno okvaro, lahko spreminja zunanji izgled, lahko povzroči nastajanje škode na skupnih delih, ruši sistem ogrevanja, itd.,

Napeljava centralnega ogrevanja je opredeljena kot skupni del, od hišnega priključka in v delu ki se nahaja v skupnih prostorih (posledica EL samovoljno menjajo radiatorje, jih celo odstranjujejo, težnje po odcepitvi od sistema ipd s čemer tudi rušijo ali onemogočajo racionalno rabo toplotne energije). Nesporno in jasno bi morala biti celotna napeljava centralnega ogrevanja opredeljena kot skupni del, kar bi omogočilo izvajanje ogrevanja na način, ki zagotavlja najbolj racionalno porabo energije - uravnoteženost sistema, onemogočanje podhladitve stanovanja, nedopustnost samovoljne menjave grelnih teles ipd.
9.čl. opredelitev upravljanja;

V tretjem odstavku 9.čl. se je vrnil pojem »dejanska etažna lastnina«. Tega pravnega pojma ni najti v nobenem zakonu, stanovanjski zakon pa tudi ne pove kaj to je, oziroma kdaj se lahko šteje, da je na stavbi vzpostavljena dejanska EL.

Torej je pojem potrebno definirati (uvesti novo obliko lastnine) ali pa ga iz zakona črtati.

23.čl. skupni deli, ki služijo več večstanovanjskim stavbam

Največje težave v praksi povzročajo skupne kotlovnice, ki se uvrščajo v to kategorijo, saj imajo poseben pravni status in so v skupni lasti vseh etažnih lastnikov.

Problem: lastnina, upravljanje (tako glede vzdrževanja, odločanja, vplačevanja in porabe rezervnega sklada itd.) in proizvodnja ter distribucija toplote. Glede zadnjega bi bilo potrebno rešitev iskati v smiselnih določbah, ki veljajo za podjetja, ki dobavljajo toploto (npr. TOM Maribor, Energetika Ljubljana ipd.). Gre za vprašanje formiranje cene energije, odgovornost za strokovno delovanje in vodenje kotlovnice. Tu so mišljene kotlovnice, ki oskrbujejo več 100 stanovanj, trgovine, šole vrtce itd.. Vprašanje ali ne bi ureditev tega področja bolj sodila na področje energetske zakonodaje ali glede na vsebino kar v obe področji.

42.čl.(vodenje sredstev računa rezervnega sklada)

Zaradi preglednosti vplačil in porabe sredstev etažnih lastnikov, v izogib zlorab porabe teh sredstev, možnega stečaja upravnika in prenehanja pogodbenega razmerja z upravnikom menimo, da bi bilo bolj primerno za vsako večstanovanjsko stavbo v zakonu določili odprtje

samo enega posebnega transakcijskega računa, na katerem bi se vodila vsa sredstva etažnih lastnikov, tako v zvezi z obratovanjem in vzdrževanjem stavbe kakor prispevkom v rezervni sklad. Le tako bi bila izpolnjena transparentnost vodenja, porabe, vezave sredstev in zagotovljeno jamstvo za bančne vloge, ter izločenost vseh sredstev etažnih lastnikov od sredstev upravnik. Podrobnejši način vodenja in porabe teh sredstev se lahko podrobneje uredi v zakonu ali v pravilniku.

44.čl. (uporaba sredstev rezervnega sklada)

Namen rezervnega sklada je potrebno ponovno pretehtati in se opredeliti, ali gre tu za neka sredstva, ki pomenijo dejansko rezervo in za kakšen namen ter višino, ali pa tako kot do sedaj je njegov namen pravzaprav nejasen (od vzdrževanja, kreditiranja, izboljšav itd. itd.).

48.čl. (upravnik)

Še vedno se v praksi pojavlja določeno število večstanovanjskih stavb (po kriteriju SZ-1), ki imajo več upravnikov, kar je posledica prejšnje ureditve po SZ. Tega zakon in tudi praksa nista rešila, je pa to vprašanje - dvojnega upravljanja za transparentnost in zakonitost upravljanja stavbe nujno urediti z zakonom, saj gre za poseg v obstoječa pogodbeno razmerja.

Kljub nam znani odločitvi ustavnega sodišča bi kazalo premisliti o zakonski ureditvi upravljanja v večstanovanjskih stavbah, kjer je upravnik obvezen, da je lahko upravnik le pravna ali fizična oseba, ki je registrirana za opravljanje z nepremičninami (ustavno sodišče je presojalo pogoje za upravnika v vseh primerih tudi če ni bil obvezen).

Da bi se izognili očitkom koruptivnosti pri določanju začasnega upravnika menimo, da bi morala država za te primere (ko ga določi inšpektor) imenovati upravnike koncesionarje.

61.čl. (obveznosti upravnika ob prenehanju upravljanja)

Opisovati vse težave zaplete in pravne probleme, ki nastopijo ob odpovedi pogodbe o upravljanju bi daleč presegle namen tega pisanja.

Že leta v vseh svojih poročilih stanovanjska inšpekcija predlaga zelo preprosto rešitev. Vpis upravnika v register upravnikov bi moral imeti značaj konstitutivnega vpisa. Uvede naj se enotni register in procesira postopek vpisa oziroma izbriša iz registra.

4.2 DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

Na podlagi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – UPB 2) organ posreduje informacije javnega značaja (v nadaljevanju: IJZ) fizičnim in pravnim osebam, za katere zaprosijo, seveda ob pogoju, da te informacije zadostijo zakonski dikciji IJZ. Pri tem ugotavljamo, da prosilci še vedno ne vedo natančno, kaj je IJZ, saj na organ pogosto pošiljajo vloge z vprašanji, na katere želijo odgovore in se pri tem sklicujejo na ZDIJZ oz. IJZ. Osnovni podatki oz. informacije glede IJZ so objavljeni na spletni strani organa.

V letu 2012 je organ obravnaval 297 zahtev za dostop do informacij javnega značaja, od katerih je bilo v celoti ugodeno 108 zahtevam, delno ugodeno 17 zahtevam, zavrnil je 162 zahtev, 10 zahtev pa je v pristojno reševanje odstopil drugim organom. V posredovanih dokumentih so bili osebni podatki zakriti oz. izbrisani, kar je skladno z Zakonom o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB1). Zoper odločbe organa je bilo v letu 2012 vloženo 34 pritožb. Pritožbeni organ je izdal 20 odločb, s katerimi je eno pritožbo zavrgel, 3 pritožbam je ugodil, 7 pritožbam delno ugodil, 9 pritožb pa je zavrnil. Inšpektorat je preko Državnega pravobranilstva 14. 11. 2012 na Upravno sodišče vložil tožbo zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 090-211/2012/4 z dne 19. 10. 2012, ker se ne

strinja s posredovanjem dokumenta (inšpekcijske odločbe), na katerem bi bili vidni podatki o katastrski občini. Podatki o katastrski občini namreč skupaj s parcelno številko omogočijo prosilcu posredno identifikacijo fizične osebe (inšpekcijskega zavezanca) z vpogledom v zemljiško knjigo. Namen posredovanja IJZ je zagotovitev javnosti in odprtosti delovanja organov (1. odst. 2. čl. ZDIJZ) in ne posredovanje informacij o posameznem inšpekcijskem postopku za konkretnega, določenega oz. določljivega inšpekcijskega zavezanca. Organ zagovarja stališče, da je potrebno varovati zasebnost in dostojanstvo inšpekcijskih zavezancev. Človekove pravice in temeljne svoboščine so namreč omejene s pravicami drugih, torej ima tudi pravica do IJZ svoje meje tam, kjer se začne varstvo pravic drugih oseb oz. varstvo drugih legitimnih javnih in zasebnih interesov. Tako se tudi pravica do pridobitve IJZ lahko omeji zaradi spoštovanja pravic in ugleda drugih – predvsem zaradi preprečevanja zlorabe pridobljenih dokumentov.

4.3 SODELOVANJE Z DRUGIMI ORGANI

Inšpektorat redno sodeluje z drugimi državnimi organi in inšpektorati na sorodnem področju. Inšpektorji sodelujejo v skupnih akcijah nadzora, ki so organizirane ali koordinirane v okviru Inšpekcijskega sveta. Poleg tega pa sodelujejo v posameznih skupnih nadzorih s Policijo in drugimi inšpektorati. Inšpektorat sodeluje pri pripravi sprememb in dopolnitev obstoječe materiale zakonodaje z Ministrstvom za infrastrukturo in prostor. V določenih segmentih pa se inšpektorji udeležujejo posvetov, ki jih organizirajo strokovna združenja ali pa na teh posvetih direktorji inšpekcij predstavijo izsledke inšpekcijskih nadzorov. To je ustrezna pot za opozarjanje na pogoste kršitve in odpravo pomanjkljivosti. V okviru sprememb zakonodaje z delovnega področja inšpekcij.

4.4 MEDNARODNO SODELOVANJE

Inšpektorji za cestni promet sodelujejo v združenjih ECR (*Euro Controle Route*) in CORTE (*Confederation of Organisations in Road Transport Enforcement*). Poleg tega so vključeni v mrežo nadzora nevarnih proizvodov RAPEX. Obenem Inšpekcija za cestni promet aktivno sodeluje s sorodnimi inšpekcijami sosednjih držav, predvsem Madžarske in Hrvaške (skupne aktivnosti in delo na terenu). Inšpektorji za strojno energetiko sodelujejo v delovnih skupinah Evropske komisije s področja nadzora trženja in prodaje tlačnih posod. Poleg tega gradbeni inšpektorji sodelujejo v okviru EU na področju nadzora vgrajevanja gradbenih proizvodov. Obenem so inšpektorji aktivni v postopkih predpristopne pomoči EU državam JV Evrope.

5 SKLEPNE UGOTOVITVE

Leto 2012 je bilo v delovanju inšpektorata prelomno, saj se je oblikoval nov organ, ki je sestavljen iz treh nekdanjih inšpektoratov. S 1. 4. 2012 je bila izvedena reorganizacija ministrstev in posledično tudi organov v sestavi. Reorganizacija inšpekcijskega organa je vplivala tudi na notranjo organizacijo dela. Sprememba organizacije delovanja je zahteval kar nekaj navora na področju tehničnega združevanja organov, predvsem na kadrovske in informacijskem področju. Kljub enakemu informacijskemu sistemu, je bilo potrebno investirati dodatna sredstva v prenos podatkov na skupne strežnike. Poleg tega je bilo potrebno poskrbeti za nemoteno uporabo službenih vozil za vse inšpektorje. Pri tem je največjo težavo predstavljajo premajhno število službenih vozil, ki jih je posedoval nekdanji Inšpektorat RS za okolje in prostor. Nekaj vozil je imel v lasti nekdanji Prometni inšpektorat RS, Inšpektorat RS za energetiko in rudarstvo pa le eno vozilo. Tekom leta je inšpektorat pridobil tri vozila s strani Ministrstva RS za obrambo. Zaradi zniževanja stroškov prevoza na delo in

optimalnejše rabe plovnih prostorov, je bilo nekaj javnih uslužbencev premeščenih bliže njihovim stalnim prebivališčem.

Delokrog inšpektorata je izredno razvejan in zajema celotno področje cest, cestnega prometa, železniškega prometa, smučišč, žičnic, strojne in elektro energetike, rudarstva, gradnje, upravljanja stanovanj in geodetske dejavnosti. Zaradi raznolikosti področji, tudi inšpekcijski nadzor zahteva specifične pristope. Na določenih področjih je učinkovit in možen pretežno prekrškovni postopek, na večini področjih pa je prvi in najpomembnejši inšpekcijski postopek, s katerim se odpravijo ugotovljene kršitve. Najbolj obremenjeno in izpostavljeni je področje gradenj in posegov v prostor. Inšpektorat je v letu 2012 izvedel podroben popis vseh zadev v reševanju. Poleg tega so bile zaradi preobremenjenosti organa izdelane prioritete za obravnavo prijav in izvrševanje inšpekcijskih odločb.

Inšpektorat ob večjih in odmevnih primerih objavi izjavo za javnost, poleg tega pa povprečno prejme dve novinarski vprašanji na dan. Dodatno k transparentnosti in zakonitosti dela prispevajo nadzori drugi državni organi neodvisnega nadzora, kot so: Varuh človekovih pravic, Komisija za preprečevanje korupcije in Državno tožilstvo. Dodaten nadzor nad delovanjem inšpektorat izvaja Računsko sodišče. V teku je revizija poslovanja inšpektorata v obdobju januar 2011 – december 2012. O posameznih postopkih inšpektorat poroča matičnemu ministrstvu in poslancem Državnega zbora RS preko instituta poslanskih vprašanj. Poleg tega inšpektorat redno sodeluje z Informacijsko pooblaščenko, Inšpektoratom za javno upravo in Računskim sodiščem.

Inšpektorat je udeležen v treh postopkih Evropske komisije, ki preverja zakonitost delovanja državnih organov RS. Gre za gradnjo vetrnih elektrarn na Volovji rebri, zasipanje gramoznic z izrabljenimi pnevmatikami v Občini Kidričevo in izgradnjo biatlonskega centra na Pokljuki.